

Aan de Gemeenteraden van de bij
Regionaal Historisch Centrum Alkmaar /
Regionaal Archief aangesloten gemeenten

Regionaal Archief
Alkmaar

Bergerweg 1
1815 AC Alkmaar

Datum: 15 april 2024
Kenmerk: DIR2024/15042024
Betreft: Aanbieding Jaarstukken 2023 en Programmabegroting 2025

T 072 850 82 00
E info@archieffalkmaar.nl
W www.archieffalkmaar.nl

Geachte raad,

Namens het Dagelijks Bestuur van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar / Regionaal Archief (RHCA) bieden wij u conform artikelen 26 en 27 van de Gemeenschappelijke Regeling van het RHCA de *Jaarstukken 2023* en de *Programmabegroting 2025* aan.

De stukken zijn tevens geagendeerd voor de vergadering van het Algemeen Bestuur RHCA op 10 juli aanstaande. Bij het opstellen van de stukken zijn de richtlijnen vanuit de *Regietafel Gemeenschappelijke Regelingen Noord-Holland Noord* zoveel als mogelijk gevolgd.

De *Programmabegroting 2025* is gebaseerd op bestaand beleid en opgesteld conform de uitgangspunten die in de Kadernota RHCA 2025 zijn opgenomen. Tevens zijn de richtlijnen BBV en de financiële kaders en uitgangspunten zoals genoemd in Bijlage Ia van deze begroting gevolgd.

Ten opzichte van de voorgaande jaren wordt de beleidslijn grotendeels bestendig, waardoor de begroting 2025 op slechts enkele punten verschillen laat zien ten opzichte van eerdere begrotingen. De bijdrage per gemeente vindt u terug in Bijlage Ib.

Daarnaast treft u aan de *Jaarstukken 2023*, nog zonder de controleverklaring van de accountant. De Rijksoverheid heeft namelijk het concept van het aangepaste BBV en BADO nog niet definitief kunnen vaststellen omdat de Algemene Rekenkamer nog geen akkoord heeft gegeven op de aanpassingen. Pas na de akkoordverklaring kan BBV en BADO vastgesteld worden, waarna de accountant een verklaring kan afgeven. Alhoewel er cijfermatig geen aanpassingen worden verwacht, moet er een voorbehoud gemaakt worden voor de inhoud, want die kan nog wijzigen als gevolg van de formaliteiten die nog afgerond moeten worden.

Het resultaat over 2023 bedraagt € 36.703 negatief. Dit, ondanks de forse CAO-aanpassing en de hogere huisvestingslasten (energie). De overige hogere lasten worden goeddeels gecompenseerd door hogere opbrengsten dan begroot was (met name door renteontvangsten en diensten voor derden).

Wij stellen u voor om

- 1- een bedrag van € 5.985 aan de algemene reserve toe te voegen, zodat deze hierna de maximale omvang van 2,5% van het kostentotaal vormt (€ 75.287)
- 2- het met de dotatie aan de algemene reserve gecorrigeerde saldo van € 42.687 te onttrekken uit de bestemmingsreserve Duurzaamheid en lastenstijging, waarna deze reserve een omvang heeft van € 279.659.

Met vriendelijke groet, namens het Dagelijks Bestuur,

Paul Post
Secretaris/directeur

Regionaal Archief
Alkmaar

Jaarstukken 2023

INHOUDSOPGAVE

PAGINA

Inleiding en vaststelling	3
1. Jaarverslag	5
1.1 Programmaverantwoording	5
1.1.1 Baten en lasten Regionaal Archief 2023	13
1.2 Paragrafen	14
1.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	14
1.2.2 Bedrijfsvoering	16
1.2.3 Beleidsindicatoren	16
1.2.4 Onderhoud kapitaalgoederen	17
1.2.5 Financiering	17
1.2.6 Overzicht Overhead	19
1.2.7 Verbonden partijen	19
1.2.8 Vennootschapsbelasting	19
2. Jaarrekening	20
2.1 Balans	21
2.2 Programmarekening	22
2.3 Analyse rechtmatigheid	23
2.4 Toelichtingen	25
2.4.1 Grondslagen financiële verslaglegging	25
2.4.2 Toelichting op de balans	27
2.4.3 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen	31
2.4.4 Toelichting op de programmarekening	32
2.4.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi-) publieke sector	36
3. Overige gegevens	
3.1 Rechtmatigheidsverantwoording	38
3.2 Controleverklaring	39
<i>Bijlage 1 Gemeentelijke bijdrage per gemeente 2023</i>	43
<i>Bijlage 2 Overzicht Baten en lasten per taakveld 2023</i>	44

INLEIDING EN VASTSTELLING

Hierbij bieden wij u de Jaarstukken 2023 van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar aan.

Deze verantwoording is opgemaakt conform de richtlijnen die in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn opgenomen. In de jaarrekening is waar nodig per balans- en exploitatie-post een toelichting opgenomen in relatie tot in de Programmabegroting 2023 opgenomen bedragen.

Het resultaat voor bestemming bedraagt € 36.703 negatief.

Bij het aanbieden van de jaarstukken zullen wij een voorstel doen voor de bestemming van dit resultaat.

Alkmaar, 4 april 2024

Het Dagelijks Bestuur van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar.

Vaststelling

Conform het gestelde in artikel 26 van de Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar, zal door het Algemeen Bestuur van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar in zijn openbare vergadering van 10 juli 2024 de Jaarstukken 2023 worden vastgesteld.

A. Schouten
Voorzitter

P.J. Post
Secretaris-directeur

1. Jaarverslag

1.1 Programmaverantwoording Regionaal Archief

'Wat willen we bereiken?'

Het Regionaal Archief (Regionaal Historisch Centrum Alkmaar) is een gemeenschappelijke regeling die wordt gevormd door 9 gemeenten in Noord-Holland Noord (Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel). Het Regionaal Archief voert de archiefwettelijke taken uit voor de aangesloten gemeenten. De gemeenten dragen de lasten van de organisatie. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier draagt bij op basis van een bilaterale overeenkomst.

Naast de archieven van de deelnemers, beheert het Regionaal Archief een groot aantal archieven van particuliere organisaties uit de regio.

Overheidsarchieven zijn het geheugen van de gemeentelijke organisatie en vormen daarmee een belangrijk hulpmiddel om de eigen activiteiten betrouwbaar uit te kunnen voeren. Daarnaast zijn de archieven van groot belang voor de belangen van de individuele burger en het goed functioneren van de democratie. Tevens zijn ze een belangrijke bron voor de geschiedenis. Om die reden stelt de Archiefwet 1995 regels aan het beheer en behoud van archiefbescheiden van de overheid. Een zorgvuldig geselecteerd deel van de overheidsarchieven wordt blijvend bewaard. Na uiterlijk twintig jaar zijn ze in beginsel voor iedere burger openbaar.

Kerntaken

Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar voert voor de aangesloten gemeenten de wettelijke taken uit zoals beschreven in de Archiefwet 1995:

- De in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van de deelnemers in een goede, geordende en toegankelijke staat te beheren (artikel 30 Archiefwet 1995) en het kosteloos verstrekken van inzage daaruit aan het publiek (artikel 14 Archiefwet 1995);
- Het toezicht uitoefenen op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers voor zover deze niet zijn overgebracht (artikel 32 Archiefwet 1995);

Naast deze taken heeft de gemeenschappelijke regeling ook nog de opdracht tot het stimuleren van de lokale en regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen van een zo compleet mogelijke collectie bronnenmateriaal op dit gebied (artikel 4 GR RHCA 2018).

Dit komt neer op de volgende taken:

- acquisitie, inventarisatie, bewaring en beheer van archivalia, zowel analoog als digitaal;
- analoge archivalia in goede staat bewaren, hetgeen goede bewaaromstandigheden vereist in een veilig depot met klimaatbeheersing (een archiefbewaarplaats die voldoet aan de wettelijke eisen);
- opslaan van digitaal gevormde archieven in een aan de archiefwet voldoende e-depot;
- conserveren en restaureren van de archivalia en collecties;
- het in stand houden en ontsluiten van een wetenschappelijke bibliotheek en een topografisch-historische atlas;
- het periodiek uitvoeren van inspecties bij de aangesloten gemeenten op het beheer van het niet overgebrachte archief;

- het uitvoeren van controle op tijdige en ordelijke overbrenging van de daarvoor in aanmerking komende archieven;
- beschikbaar stellen van informatie, aan bezoekers op de studiezaal en via website en social media;
- educatieve activiteiten, zowel voor scholen als voor volwassenen;
- bevorderen van lokale en regionale geschiedbeoefening, o.m. door (verlenen van medewerking aan) historische publicaties, tentoonstellingen en evenementen.

In het kader van de bovenstaande taken en conform het vigerende beleidsplan is in 2023 extra aandacht geschonken aan de volgende beleidslijnen¹:

1. Het verder ontwikkelen van een e-depot en het aansluiten van de gemeenten op deze voorziening voor het duurzaam bewaren van digitale archieven (zie pagina 8).
2. Het vergroten van de digitale dienstverlening aan zowel de burger als de aangesloten overheden, door het verder ontwikkelen van bestaande producten (zoals 'digitaliseren op verzoek', het geschiedenislokaal en het e-loket bouwdoossiers), waarmee een meer vraaggestuurde digitale dienstverlening gerealiseerd wordt (zie pagina 8-9).

'Wat hebben we gedaan?'

Acquisitie, inventarisatie, bewaring en beheer

Vanuit Archiefwet 1995: het bewaren in goede, geordende en toegankelijke staat van overheidsarchieven, particuliere archieven en collecties en het toezicht op het beheer van de niet-overgebrachte archieven bij de aangesloten gemeenten en enkele andere openbare lichamen.

Dit met de volgende doeleinden:

- bewijs en geheugen voor overheid en burger
- tijdige en ordelijke overbrenging van archieven naar de archiefbewaarplaats
- geschiedschrijving en bewaring van het culturele erfgoed.

<u>Kengetallen/indicaties</u>	<u>werkelijk</u> <u>2022</u>	<u>begroot</u> <u>2023</u>	<u>werkelijk</u> <u>2023</u>
Archieven (in m1):			
- overgebrachte archieven gemeenten	430	300	64
- aanwinsten overige archieven	65,8	50	98
Digitale archieven (in Gb)			
- archief gemeenten en particulier	- ²	-	591 ³
Wetenschappelijke bibliotheek (in aantal titels):			
- aantal aanwinsten	324	300	357
- aantal beschrijvingen	792	500	687
Topografisch-historische atlas:			
- aantal aanwinsten (collecties)	66	70	64
- aantal beschrijvingen	5.792	7.000	6.132

¹ Voor een gedetailleerder overzicht van alle activiteiten wordt verwezen naar het los hiervan opgestelde overzicht van activiteiten, het *Jaarverslag 2023*.

² Pas sinds dit jaar zijn de cijfers representatief.

³ Eind 2023 is er circa 1,3 Tb geplaatst in het e-depot.

Depotgebruik (in meters, totaal beschikbaar: 18.589 m1)

<u>Kengetallen/indicaties</u>	<u>werkelijk</u> <u>2022</u>	<u>begroot</u> <u>2023</u>	<u>werkelijk</u> <u>2023</u>
Archieven & Collecties Regionaal Archief	13.526	14.000	13.943
Hoogheemraadschap Noorderkwartier	818	825	826
Verhuur derden	1.458	2.400	1.314
Totaal	15.802m1	17.225m1	16.083m1

Omvang e-depot (in gigabyte)

<u>Kengetallen/indicaties</u>	<u>werkelijk</u> <u>2022</u>	<u>begroot</u> <u>2023</u>	<u>werkelijk</u> <u>2023</u>
Archieven & Collecties Regionaal Archief	729	-	1.320
Totaal	729 Gb	-	1.320 Gb

Sinds de ingebruikname van het depot in 2013 wordt er ruimte aan derden beschikbaar gesteld om de lasten voor huisvesting te dempen. Het verloop van de inkomsten in het kader van verhuur van ruimte aan derden is:

Jaar	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
€	216.000	245.000	290.000	279.000	149.000	144.000	160.000	155.000

Als gevolg van het aflopen van een groot contract, zijn de opbrengsten i.v.m. de verhuur van ruimte aan derden sinds eind 2019 aanzienlijk lager.

Huisvesting Bergerweg in m2:

Kantoor- en publieksruimten (BVO)

1.591 m²

Depotruimte (BVO)

2.586 m²

Digitaal depot (e-depot)

Om de 'digital born'-archieven op een verantwoorde manier te bewaren is een e-depot noodzakelijk. Het e-depot van het Regionaal Archief functioneert inmiddels en wordt doorontwikkeld en is als voorziening en als dienst ingebed in de organisatie.

Met dit e-depot kunnen we de wettelijke taken, die het Regionaal Archief namens de gemeenten op dit gebied uitvoert, op een goede en verantwoorde manier vervullen. Zo zijn er in 2023 digitale archieven van de gemeenten Dijk en Waard en Hollands Kroon overgebracht. Van de digitale particuliere aanwinsten verdient het archief van de Bergense kunstenaar Jaap Min vermelding, evenals de archivering van de website van de het dorp Groeneveld, dicht bij Schagen.

Het *E-loket Bouwdossiers*, een web-portaal waarmee de bouwvergunningen (o.a. tekeningen en berekeningen) makkelijk digitaal kunnen worden aangevraagd en online worden ingezien door zowel

de ambtenaar als de inwoner, is in 2023 verder uitgebreid. De aansluiting van de gemeente Schagen is afgerond, die van de gemeente Alkmaar grotendeels. Van andere gemeenten zijn aanvullingen verwerkt. Hiermee zijn 8 van de 9 gemeenten aangesloten op het e-loket Bouwdossiers. Daarnaast is er ook aan de doorontwikkeling van het e-loket gewerkt, waarmee gewenste functionaliteiten zijn toegevoegd.

In 2023 is het aantal door onszelf gescande bouwdossiers uitgebreid tot 8.494 (2022: 7.384). Vanwege de overbrengingen van reeds gedigitaliseerde bouwdossiers staan er eind 2023 215.328 bouwdossiers online (eind 2022: 170.638). Ook het aantal downloads is daardoor flink toegenomen: sinds 2016 zijn er ruim 288.000 (stand 2022: 197.000) downloads uitgevoerd.

Digitaliseren op verzoek: Deze mogelijkheid om vanuit huis gratis een archiefstuk te laten scannen was zeker in deze coronaperiode voor velen een uitkomst. Daarnaast wordt op deze manier in de geest van de Wet open overheid (WOO) en de Wet hergebruik overheidsinformatie (Who) de openbaarheid en raadpleegbaarheid van stukken optimaal, ook op afstand. In het afgelopen jaar zijn voor klanten 169 (2022: 185) archiefstukken in dit kader gedigitaliseerd. Daarnaast zijn er op verzoek van aangesloten gemeenten ca. 190 (2022: 225) dossiers gescand. Totaal zijn er dus circa 359 (2022: 410) dossiers en archiefstukken gedigitaliseerd.

Toezicht & Inspectie

Het Regionaal Archief is belast met het toezicht op de nog niet overgebrachte archiefbescheiden bij de deelnemende gemeenten (art.32 Archiefwet 1995). Door de voortschrijdende digitalisering van werkprocessen bij gemeenten, met als gevolg een verdieping en verbreding van de inspectietaken, is deze toezichtstaak verzaamd.

In 2023 is het volgende gerealiseerd:

- Op basis van de door de VNG ontwikkelde Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) is verslag uitgebracht aan de aangesloten gemeenten en de dagelijkse besturen van de GGD Hollands Noorden en Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. Daarbij is een benchmark opgesteld die is verspreid onder de aangesloten gemeenten.
- Er zijn aspectinspecties uitgevoerd bij de gemeenten Den Helder en Texel, gericht op de archiefruimtes.
- In de tweede helft van 2023 zijn er bij de gemeente Dijk en Waard en de BUCH-gemeenten inspecties gehouden inzake de toetsing van het zaakstelsel en daaraan gekoppelde taak specifieke applicaties (TSA's). Namens de archivaris zijn de gedane bevindingen gerapporteerd aan het college van B&W van de gemeente Dijk en Waard. Begin 2024 worden de gedane bevindingen gerapporteerd aan de colleges van B&W van de BUCH-gemeenten.
- In de tweede helft van 2023 hebben er Strategisch Informatie Overleggen (SIO's) plaatsgevonden bij de gemeenten Dijk en Waard, Schagen en Texel.
- In het kader van het toezicht op de niet-overgebrachte archieven heeft de gemeentelijke archiefinspectie de Sector Interbestuurlijk Toezicht van de Provincie Noord-Holland ondersteund in de uitvoering van haar (inspectie)werkzaamheden.
- Verschillende vernietigingslijsten van gemeenten/GR zijn beoordeeld, waarvoor hiervoor machtigingen tot vernietiging zijn afgegeven.

Naast de toezichthoudende taak heeft het Regionaal Archief ook een wettelijke adviestaak. In het kader daarvan zijn de volgende adviezen uitgegaan:

- Op grond van de beheerregelingen en de gemeente Texel en de BUCH-gemeenten heeft de archivaris (voorbereidende) adviezen uitgebracht over het voorgenomen besluit van die

organisaties om archiefbescheiden te gaan vervangen door digitale reproducties. Uitgevoerd door Team Archiefinspectie.

- In het kader van het toezicht op de niet-overgebrachte archieven heeft Team Archiefinspectie de ontwikkelingen gevolgd bij de BUCH-gemeenten, de gemeenten Den Helder, Dijk en Waard, Schagen en de gemeenschappelijke regeling Zaffier. Waar nodig zijn kaders gesteld en is advies gegeven.
- Team Archiefinspectie heeft het hele jaar door advies (binnen de kaders van archiefwet- en regelgeving) gegeven over selectie, vernietiging, vervanging, vervreemding, overbrenging, bewaarstrategie, kwaliteitszorg en (digitaal) informatiebeheer.

Beschikbaar stellen van informatie: bezoekers & gebruikers

Het publiek, dat op grond van de Archiefwet 1995 inzage verlangt van archiefbescheiden, moet daartoe faciliteiten worden geboden en bij het zoeken naar informatie terzijde worden gestaan. Daarnaast tracht het Regionaal Archief de lokale en regionale geschiedbeoefening te bevorderen.

Het Regionaal Archief zet in op kwalitatieve en efficiënte dienstverlening aan de bezoekers, zowel de fysieke bezoekers in het pand als bezoekers cq. gebruikers van website en social media.

De geformuleerde doelen waren:

- Meer inzetten op publieksparticipatie, zowel in het pand als via internet;
- Vergroting van het bereik door inzet van sociale media;
- Klanttevredenheid bovengemiddeld.

Door de publieksparticipatie wil het Regionaal Archief zich ontwikkelen tot een 'historische werkplaats', waar de in geschiedenis geïnteresseerde bezoeker niet alleen de geschiedenis bestudeert, maar ook helpt deze toegankelijk te maken en de resultaten van het onderzoek uit te dragen.

Op deze manier hoopt het Regionaal Archief andere in geschiedenis geïnteresseerden te verleiden tot het inzien van de publicaties of een bezoek aan website, studiezaal en expositie. Ook de educatieve activiteiten, zowel voor scholieren als volwassenen, spelen hierbij een grote rol.

Daarnaast heeft het Regionaal Archief ook de plicht om te voldoen aan het wettelijk recht dat elke burger heeft om de archieven die het Regionaal Archief Alkmaar beheert kosteloos te raadplegen. Hiertoe kan men vier dagen per week terecht in de studiezaal.

Gerealiseerd:	werkelijk 2022	begroot 2023	werkelijk 2023
Aantal bezoeken studiezaal	2.239	3.500	2.497
Educatie (aantal leerlingen)	926	-	869
Rondleidingen, presentaties, evenementen (intern)	192	-	750
Cursussen	77	-	111
Externe activiteiten	1024	-	1267
Totaal bezoekers	4.458	-	5.494

Aantal paginaweergaven website	3.783.725	4.600.000	3.274.195
Aantal 'volgers' Facebook	5.408	5.500	5.562
Aantal 'volgers' X (voorheen Twitter)	2.386	2.500	2.387
Aantal 'overige socials' (Instagram, YouTube etc.)	6.863	-	7.400
Aantal chats	326	-	383
Aantal telefonische vragen via studiezaal	627	-	600

De grote daling van het gebruik van de website is grotendeels te wijten aan de overgang naar een nieuwe versie van Google Analytics. Het gebruik van social media laat een lichte stijging zien.

Het studiezaalbezoek is in 2023 met 10% gestegen ten opzichte van 2022, maar blijft nog achter bij de bezoekcijfers van voor corona. Ook het aantal aangevraagde dossiers in de studiezaal is gestegen: **5157** t.o.v. van 4.197 in 2022, dit is exclusief de aanvragen voor bibliotheek en atlas.

In 2023 is extra aandacht uitgegaan naar de ontvangst van volwassen bezoekers, bijvoorbeeld door de gratis 'feestrondeleiding' die iedere eerste maandag van de maand plaatsvond in het kader van de viering van 450 jaar Alkmaar Ontzet. Nieuw waren ook de ontvangst van 'nieuwe inwoners' die in het kader van hun taal- en inburgeringscursus het archief bezochten. Het aantal leerlingen dat het archief bezocht daalde iets nadat er in 2022 een 'inhaalslag' van schoolexcursies kwam toen de coronamaatregelen werden opgeheven.

Capaciteit van de studiezaal in m ²	238
Maximumaantal bezoekers tegelijkertijd	46
Openstelling van de studiezaal in dagdelen	8x per week

Digitalisering

De gestelde doelen waren:

- Verdere digitalisering van primaire bronnen;
- Mede met behulp van de inzet van vrijwilligers deze gedigitaliseerde bronnen ontsluiten via internet;
- Het gebruik van deze bronnen promoten, door marketing en educatie.

Gerealiseerd:	werkelijk 2022	begroot 2023	werkelijk 2023
Aantal pagina's digitaliseren:			
• bibliotheek (kranten, adresboeken en tijdschr.)	96.733	25.000	17.386
• atlas (prenten, foto's, tekeningen, kaarten etc.)	8.976	5.000	11.700
• archieven (o.m. genealogische bestanden)	58.000	75.000	55.000

In 2023 zijn de bestanden van de burgerlijke stand van alle (voormalige) gemeenten digitaal beschikbaar.

De aan de bibliotheek toegevoegde pagina's betreffen voornamelijk scans van de Bergense krant *Duinstreek* (1971-1990, ca. 15.000 pagina's). Verder zijn er weer ruim 2.000 pagina's van tijdschriften van de historische verenigingen uit ons werkgebied toegevoegd aan de viewer.

In 2023 hebben ca. 40 vrijwilligers gewerkt aan het toegankelijk maken van de genealogische bronnen, de bouwvergunningen en de beeldbank.

Op dit moment bevat de database 2.858.917 (2022: 2.652.166) persoonsnamen.

Een andere groep van circa 25 vrijwilligers heeft gewerkt aan het transcriberen van historisch belangrijke archiefbronnen.

Steeds meer regionale bronnen zijn op deze manier 24 uur per dag en 7 dagen per week beschikbaar voor iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van zijn of haar woon- en/of geboorteplaats en –streek.

Bevorderen van lokale en regionale geschiedbeoefening

Om de doelstelling te bereiken wordt gestreefd naar samenwerking met de lokale partijen. Het belangrijkste hierbij is het beschikbaar stellen van de infrastructuur van het Regionaal Archief voor met name historische verenigingen, t.w.:

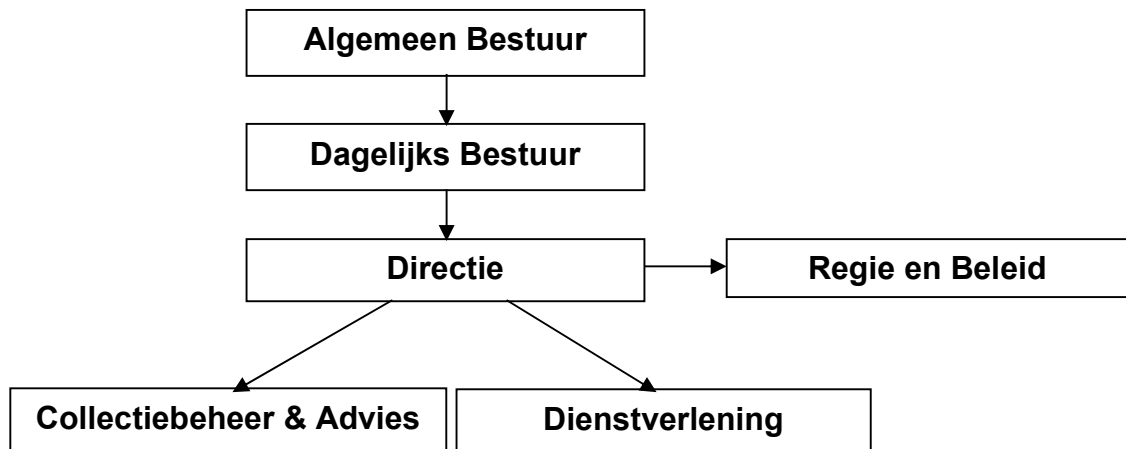
- Beschikbaar stellen van de digitale infrastructuur (o.m. de beeldbank en tijdschriftenviewer) van het Regionaal Archief zodat verenigingen hun eigen collecties kunnen tonen, terwijl deze ook integraal doorzoekbaar zijn via de website van het RHCA;
- Beschikbaar stellen van het archiefdepot voor opslag van unieke (papieren) collecties van deze verenigingen en erfgoedinstellingen, om deze te behouden voor verval en/of schade;
- Samenwerken bij het ontsluiten van deze bronnen.

Ook dit jaar zijn er in de tijdschriftenviewer jaargangen opgenomen van de tijdschriften van historische verenigingen uit de regio. Inmiddels zijn 25 van de bijna 30 periodieken van historische verenigingen uit de regio digitaal doorzoekbaar via onze website.

Er maken acht historische verenigingen gebruik van de mogelijkheid om (delen van) hun beeldcollecties via de beeldbank van het Regionaal Archief op internet beschikbaar te stellen. Van het uitgebreidere platform, waar de historische verenigingen en kleinere musea hun collectie kunnen opnemen en op hun eigen website of die van het Regionaal Archief beschikbaar stellen voor het brede publiek, maken inmiddels drie instellingen gebruik, terwijl meerdere instellingen zich hier op voorbereiden.

Organisatie

De organisatie ziet er globaal als volgt uit:

'Wat heeft het gekost?'

Baten en lasten 2023

Programma Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Totaal baten	€ 2.972.701
Totaal lasten	<u>€ 2.505.884</u>
Resultaat	€ 466.817 positief

Als gevolg de verslaggevingsvoorschriften voor Gemeenschappelijke Regelingen is de exploitatie verdeeld in een uitvoeringsdeel en een deel overhead. Bij het programma wordt alleen het uitvoeringsdeel weergegeven.

Na correctie van dit programmaresultaat voor de kosten van overhead en de onttrekkingen aan de reserves, ontstaat het uiteindelijke resultaat van € 36.703 negatief.

1.1.1 Baten en Lasten Regionaal Archief 2023

Overzicht baten en lasten

Realisatie 2023	Baten	Lasten	Saldo
Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	2.972.701	2.505.884	466.817
Algemene Dekkingsmiddelen			
Overhead	2.060	505.580	-503.520
Heffing VPB			
Bedrag onvoorzien			
Saldo van baten en lasten	2.974.761	3.011.464	-36.703
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves:			
Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	-		-
Mutatie reserves	-	-	-
Resultaat	2.974.761	3.011.464	-36.703

In dit overzicht is het programmaresultaat zoals voorgeschreven door het BBV apart gepresenteerd van de overhead. Het negatieve resultaat over 2023 is voornamelijk het gevolg van hoger dan begrote opbrengsten op aanvullende diensten tegenover hogere loon- en huisvestingskosten. De loonkostenontwikkeling vanuit de vastgestelde CAO is aanzienlijk hoger geweest dan de compensatie die hiervoor is ontvangen. Hiernaast zijn hogere lasten van nagekomen kosten te zien waartegenover deels hogere baten van dienstverlening aan derden gerealiseerd zijn.

Zie de jaarrekening voor een nadere toelichting.

1.2 Paragrafen

1.2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De financiële positie van het RHCA wordt bepaald door het weerstandsvermogen. De Algemene Reserve heeft als doel de onverwachte en niet begrote kosten te dekken zodat bij tegenvallers niet meteen een beroep gedaan zou hoeven te worden op de deelnemers. Eind 2023 (voor de bestemming van het resultaat over 2023 van € 36.703 negatief) bedroeg het eigen vermogen van het RHCA € 354.946. Dit was als volgt verdeeld:

Algemene Reserve	€ 69.302
Bestemmingsreserve Duurzaamheid en Lastenstijging	€ 322.346
Totaal reserves	€ 391.648
Nog te bestemmen resultaat	€ 36.703/-

Algemene Reserve

De Algemene Reserve bedroeg per 1-1-2023 € 69.302. Het maximum dat is ingesteld voor de algemene reserve bedraagt 2,5% van het kostentotaal. Voor 2023 bedraagt dit maximum € 75.287. In het voorstel voor resultaatbestemming wordt daarom een aanvulling van de algemene reserve van € 5.985 opgenomen.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve Duurzaamheid en Lastenstijging

Het Algemeen Bestuur heeft bij de behandeling van de jaarstukken 2022 besloten tot het vormen van een bestemmingsreserve Duurzaamheid en Lastenstijging. Deze is gevormd uit de resultaten van eerdere bestemmingsreserves voor Digitalisering, voor Egalisatie Exploitatie Aanvullende Diensten en het positief resultaat over 2022. In totaal bedraagt deze reserve € 322.346. De reserve is gevormd om voorbereid te zijn op de mogelijk aanzienlijke investeringen die noodzakelijk zijn in de huisvesting, met name vanwege het hoge energieverbruik van de klimaatinstallatie, die inmiddels deels afgeschreven is. Bij renovatie van deze installatie wordt gestreefd naar een duurzamere installatie. Dit verkleint het risico op eventuele lastenstijgingen (bijvoorbeeld m.b.t. de energiemarkt e.d.) en draagt bij aan de energietransitie. Met dit besluit wordt gestreefd naar bestendiging van de stabiele financiële positie van het Regionaal Historisch Centrum voor de komende jaren.

Onderscheiden risico's met mogelijke financiële gevolgen

Begin 2024 zijn (cf de Kadernota 2025) de volgende risico's te onderscheiden die effect kunnen hebben op de financiële huishouding van het Regionaal Historisch Centrum:

Benodigde weerstandscapaciteit	Maximaal risico	Risico	Bedrag risico
1. Minder opbrengst aanvullende diensten	€ 50.000	Laag	€ 12.500
2. Hogere energiekosten	€ 70.000	Hoog	€ 52.500
			€ 65.000

Toelichting:

1. Het risico op lagere opbrengsten op het depotgebruik betreft voornamelijk de mogelijkheid dat derde-partijen die archief bij ons hebben geplaatst, contracten opzeggen. Deze partijen betreffen echter al lang lopende contracten die grotendeels door zullen lopen.

2. De stijging van de energiekosten is de afgelopen tijd aanzienlijk geweest. Dit is te merken in de exploitatie over 2023. De prijzen wijzigen snel en ontwikkelingen in de wereld die hierop van invloed zijn volgen elkaar snel op. Om voorbereid te zijn op de negatieve gevolgen ervan, is het raadzaam om dit risico niet te onderschatten.

In totaal resulteert dit in de volgende bedragen voor benodigd weerstandsvermogen:

Onderwerp	Bedrag	Kans op voordoen in 2024	Benodigd weerstands- vermogen
1. Minder opbrengst aanvullende diensten	€ 50.000	25%	€ 12.500
2. Hogere energiekosten	€ 70.000	75%	€ 52.500
Totaal benodigd weerstandsvermogen:			€ 65.000
Beschikbaar weerstandsvermogen (algemene reserve):			€ 69.302

De stand van de Algemene Reserve per eind 2023 bedraagt voor resultaatbestemming € 69.302 zodat het weerstandsvermogen voldoende is om de aanwezige risico's per eind 2023 te dekken.

1.2.2 Bedrijfsvoering

Ondersteuning

De financiële ondersteuning en de ondersteuning op het gebied van personeelszaken is uitbesteed aan de GGD Hollands Noorden. Ondersteuning op het gebied van automatisering en facilitair beheer verzorgt het RHCA deels zelf en wordt deels uitbesteed.

Automatisering

Het automatiseringsbeleid blijft, naast het ontwikkelen van het e-depot, gericht op verbetering van stabiliteit, transparantie en communicatie.

Investeringsbeleid

In het kader van de voorschriften BBV zullen de vervangingen die een langere economische levensduur hebben, moeten worden geactiveerd. Gebruikelijk is dat aanschaffingen kleiner dan € 10.000 niet als investeringen worden gezien.

Rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van het verslagjaar 2023 neemt het dagelijks bestuur van het Regionaal Archief een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening. In 2023 zijn de werkzaamheden uitgevoerd om hieraan te voldoen. De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in paragraaf 3.1 en de analyse op rechtmatigheid in paragraaf 2.3. Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn geen afwijkingen geconstateerd, die de rapportagegrens overschrijden.

1.2.3 Beleidsindicatoren

In de onderstaande tabel zijn de volgens het BBW relevante beleidsindicatoren opgenomen.

<u>Omschrijving</u>	<u>Score</u>
Inwoners (1-1-2022; de basis voor de berekening)	454.513
Apparaatskosten	1.493.942
Apparaatskosten per inwoner	3,29
Formatie (exclusief inhuur)	19,83
Formatie per 1.000 inwoners	0,044
Bezetting (exclusief inhuur)	17,70
Bezetting per 1.000 inwoners	0,039
Kosten inhuur derden	202.585
Loonsom (exclusief overige personeelslasten)	1.437.586
Externe inhuur in % van loonsom	14,09%
Overheadlasten	505.580
Totale lasten	3.011.464
Overhead in % van totale lasten	16,79%

1.2.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen die bij het Regionaal Archief aanwezig zijn, hadden per 31-12-2022 een boekwaarde van € 22.901. Investerings zijn in 2023 niet gedaan en er is € 8.545 afgeschreven zodat de boekwaarde per 31-12-2023 een bedrag van € 14.355 bedraagt. Zie voor een nader inzicht in het verloop van de boekwaarde de toelichting op de balans op pagina 27.

De boekwaarde bestaat geheel uit machines/apparaten en installaties.

1.2.5 Financiering

Algemeen

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. De treasuryfunctie omvat de financiering van beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

Het in het Algemeen Bestuur vastgestelde Treasurystatuut vormt het kader voor het uitvoeren van de treasuryfunctie. Hieronder gaan we in op de belangrijkste onderdelen ervan.

Renterisico

Er zijn geen gelden uitgezet. Daarom wordt in de begroting geen rekening gehouden met de daarmee samenhangende rentebaten. De financiële positie van het Regionaal Archief gaf in 2023 geen aanleiding om externe financiering af te sluiten.

Rentevisie

De rentevisie is vastgelegd in het Treasurystatuut RHCA en luidt als volgt: de rentevisie van het Regionaal Archief is in het bijzonder gebaseerd op de visies van het Centraal Planbureau, de Nederlandse Bank en de Europese Centrale Bank.

Kredietrisico

Het Regionaal Archief heeft geen gelden verstrekt en loopt daardoor geen kredietrisico. Verder heeft het Regionaal Archief geen garanties verstrekt.

Koersrisico

Het Regionaal Archief heeft geen vastrentende gelden uitstaan.

Derivaten

Het Regionaal Archief zal geen derivaten gebruiken.

EMU-saldo

Het resultaat vóór mutaties in de reserves bedraagt € 36.703 negatief. Vermeerderd met de afschrijvingen (€ 8.545) en verminderd met de investeringen (€ 0), bedraagt het EMU-saldo over 2023 € 28.157 negatief.

Beoordeling financiële positie

De financiële positie van het Regionaal Archief is ondanks het negatieve resultaat goed te noemen. De Algemene Reserve is op het maximale niveau van 2,5% van de lasten en er is een bestemmingsreserve aanwezig voor de risico's die worden gelopen. Het resultaat over 2023 is negatief. De reden hiervoor is een combinatie van eenmalige nagekomen lasten, extra baten uit meer dienstverlening aan derden en hogere salarislaster als gevolg van de CAO-ontwikkelingen die tot meer lasten hebben geleid dan waarvoor compensatie in de gemeentelijke bijdrage was opgenomen. De uitdaging wordt om de eventuele komende ontwikkelingen het hoofd te kunnen blijven bieden.

Als gevolg van de nog steeds positieve financiële positie en tevens door afspraken omtrent het betaaltempo van de gemeentelijke bijdragen is het niet noodzakelijk geweest om externe financiering aan te trekken.

Financiële kengetallen

De kengetallen die hierbij op het RHCA van toepassing zijn betreffen de netto schuldquote, de solvabiliteitsratio en de structurele exploitatieruimte. De kengetallen m.b.t. de grondexploitatie en de belastingcapaciteit zijn voor het RHCA niet van toepassing.

Kengetal	Verloop van de kengetallen			
	streefwaarden	realisatie 2022	begroting 2023	realisatie 2023
Netto schuldquote	<5%	-12,8%	-7,9%	-11,4%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<5%	-12,8%	-7,9%	-11,4%
solvabiliteitsratio	5-10%	29,4%	25,6%	24,9%
structurele exploitatieruimte	2,5%	2,2%	0,4%	1,2%

Netto schuldquote

Het getal weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de inkomsten. Het geeft een indicatie welk beslag de rentelasten en aflossingen op de begroting leggen. Hoe lager de netto schuldquote hoe beter.

Definitie:	Berekening 2023
Netto schuld ÷ Inkomsten exploitatie (excl. mutaties reserves) x 100%	-340.591 / 2.974.761 x 100%

Onder netto schuld wordt verstaan de langlopende en kortlopende schulden minus de langlopende en kortlopende vorderingen en uitzettingen.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is gelijk aan de netto schuldquote, omdat het Regionaal Archief geen leningen heeft verstrekt.

De schuldquote is eind 2023 van vergelijkbare omvang met eind 2022. Er is geen sprake van een netto schuld en dus is dit kengetal kleiner dan nul.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin het Regionaal Archief in staat is haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de ratio, hoe beter.

Definitie:	Berekening 2023
(Eigen vermogen ÷ Balanstotaal) x 100%	354.946 / 1.426.402 x 100%

De solvabiliteit is ongeveer op begrotingsniveau. Het Regionaal Archief is financieel gezond en staat er qua solvabiliteit prima voor.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Hoe hoger hoe beter. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Definitie:	Berekening 2023
(Saldo van de structurele baten en lasten en saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves) ÷ (totale baten (excl. mutaties reserves)) x 100%	34.380 / 2.974.761 x 100%

Dit kengetal is verminderd maar blijft positief. De lasten zijn bijna volledig structureel en slechts beperkt te beïnvloeden en de baten blijven voor het gedeelte boven de gemeentelijke bijdragen afhankelijk van externe partijen. Dit houdt een mogelijkheid in dat deze wegvallen en dus minder structureel zijn dan de lasten. De omvang van de baten blijft afhankelijk van de lopende contracten.

1.2.6 Overzicht overhead

Door het vernieuwde BBV worden de lasten (en baten) van de overhead apart weergegeven. Dit betekent dat alle lasten (en baten) voor sturing en ondersteuning van het primaire proces verantwoord worden onder overhead en dat alle bedrijfskosten en diensten die direct verbonden zijn aan de dienstverlening (en gericht zijn op de externe klant of/en inwoner) zijn opgenomen binnen het programma.

Overhead - totaal baten en lasten

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Totaal Baten	4.101	-	2.060
Totaal Lasten	480.860	483.426	505.580
Resultaat	476.759-	483.426-	503.520-

1.2.7 Verbonden partijen

Er wordt intensief samengewerkt met andere archiefdiensten en met de in het werkgebied bestaande musea, historische verenigingen, bibliotheken, archeologische diensten en afdelingen monumentenzorg. Echter het Regionaal Archief staat financieel en bedrijfsmatig geheel los en zelfstandig van deze organisaties.

1.2.8 Vennootschapsbelasting

Per 2016 zijn de decentrale overheden en dus ook het Regionaal Archief onder Vennootschapsbelasting (VPB) komen te vallen. Een groot deel van de taken van het Regionaal Archief is vrijgesteld. Voor met name de dienstverlening aan derden valt het Regionaal Archief echter wel onder de vennootschapsbelasting. De aangiften vennootschapsbelasting over 2016 t/m 2022 zijn vastgesteld en er is geen vennootschapsbelasting verschuldigd. De aangifte over 2023 toont evenmin een te betalen bedrag maar deze is nog niet vastgesteld.

2. JAARREKENING

2.1. BALANS (in €)

ACTIVA	31-12-2023	31-12-2022
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa	14.355	22.901
Investerings met een economisch nut :		
Overige investeringen met een economisch nut	14.355	22.901
Totaal vaste activa	14.355	22.901
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	988.735	916.306
Vorderingen op openbare lichamen	982.847	916.166
Overige vorderingen	5.889	140
Liquide middelen	244.768	244.816
Kassaldo	1.608	604
Banksaldi	243.161	244.212
Overlopende activa	178.544	148.539
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	178.544	148.539
Totaal vlottende activa	1.412.047	1.309.662
TOTAAL	1.426.402	1.332.562
PASSIVA	31-12-2023	31-12-2022
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	354.946	391.648
Algemene reserve	69.302	68.174
Bestemmingsreserves	322.346	205.498
Resultaat na bestemming	-36.703	117.977
Totaal vaste passiva	354.946	391.648
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	37.363	9.597
Overige schulden	37.363	9.597
Overlopende passiva	1.034.094	931.317
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	273.436	251.681
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	760.659	679.636
Totaal vlottende passiva	1.071.457	940.914
TOTAAL	1.426.402	1.332.562

2.2 PROGRAMMAREKENING 2023 (in €)

Baten en lasten Regionaal Archief per programma

Baten:	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Regionaal Historisch Centrum	2.869.626	2.894.142	2.972.701
Overhead	4.101	-	2.060
Totaal baten	2.873.727	2.894.142	2.974.761

Lasten:	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Regionaal Historisch Centrum	2.291.239	2.410.716	2.505.884
Overhead	480.860	483.426	505.580
Totaal lasten	2.772.099	2.894.142	3.011.464

Saldo van baten en lasten	101.629	0	36.703-
----------------------------------	---------	---	---------

Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	16.344	-	-
Mutatie reserves	16.344-	-	-

Resultaat	117.973	-	36.703-
------------------	----------------	----------	----------------

Begrotingsrechtmatigheid

Ten opzichte van de begroting is er in totaal een overschrijding te zien op de lasten van 4,1% (€ 117.322 ten opzichte van € 2.894.142). De hogere CAO-vaststelling (te zien in de optelling van de lasten van eigen personeel en het personeel van derden), de hogere energielasten en de materiële lasten (waaronder de kosten van het realiseren van een boek (gecompenseerd door hogere baten) en nagekomen incidentele lasten) zijn de voornaamste oorzaken hiervoor. De overschrijding wordt gedeels gecompenseerd door hogere opbrengsten zodat de begrotingsonrechtmatigheid beperkt wordt. Het bestuur wordt periodiek geïnformeerd over de ontwikkelingen op financieel gebied. Het bestuur is daarmee op de hoogte van over- en onderschrijdingen. In de tussentijdse cijfers is aangegeven dat het saldo negatief zou worden. Het uiteindelijke saldo is iets negatiever uitgekomen dan de halfjaarcijfers aangaven. Met het vaststellen van deze jaarstukken is geen sprake van onrechtmatigheid m.b.t. het kostentotaal. Het uiteindelijke negatieve saldo bedraagt € 36.703.

De lasten passen binnen het bestaande beleid. De Algemene Reserve bedraagt per 31-12-2023 € 69.302, zijnde de maximale toegestane omvang per eind 2022. Het maximum van de algemene reserve per eind 2023 bedraagt € 75.287 (2,5% van het kostentotaal). In het voorstel voor resultaatbestemming zal o.a. een voorgestelde dotatie opgenomen zijn om te komen tot dit maximum.

2.3. ANALYSE RECHTMATIGHEID

De rechtmatigheidsverantwoording (zie 3.1) heeft betrekking op drie criteria: begrotingscriterium, voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium. Het algemeen bestuur heeft de verantwoordingsgrens en rapportagegrens vastgesteld ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording.

Verantwoordings- en rapportagegrens rechtmatigheidsverantwoording

De verantwoordingsgrens bedraagt € 89.000

- Het dagelijks bestuur hanteert een verantwoordingsgrens ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording van 3% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves.
- Wanneer rechtmatigheidsafwijkingen de verantwoordingsgrens overschrijden, worden deze in de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen en toegelicht.

De rapportagegrens is € 30.000.

- Het dagelijks bestuur hanteert een rapportagegrens van 1% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording.
- Wanneer rechtmatigheidsafwijkingen de rapportagegrens overschrijden, worden deze in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht en welke maatregelen worden genomen om deze in de toekomst te voorkomen.

Begrotingscriterium

De begrotingsrechtmatigheid heeft betrekking op het financiële handelen binnen het kader van de geautoriseerde begroting. In de financiële verordening Regionaal Historisch Centrum Alkmaar zijn de afspraken opgenomen over begrotingsrechtmatigheid. Het uitgangspunt is het niveau van baten en lasten, waarop het algemeen bestuur de begroting heeft vastgesteld alsmede de investeringen.

De jaarrekening 2023 laat met betrekking tot de lasten een overschrijding van de begroting zien van € 117.322.

De baten zijn € 80.619 hoger dan de begroting, die de lastenstijging goeddeels compenseert. In de tussentijdse cijfers is eveneens een negatief resultaat geprognostiseerd dat exclusief de nagekomen lasten negatiever was dan het gerealiseerde resultaat.

De (bijna volledige) compensatie van de hogere lasten door hogere baten, alsmede het feit dat het bestuur op de hoogte was van de overschrijding zorgt ervoor dat Het Regionaal Historisch Centrum binnen het financiële kader van de geautoriseerde begroting en de tussentijdse cijfers heeft gehandeld.

In 2022 was er voor materiele vaste activa een investeringsbudget van € 80.000 opgenomen in de begroting. Voor 2023 is geen investeringsbudget in de begroting opgenomen. De voorziene investeringen uit 2022 zijn nog niet tot uitvoering gekomen en ook in 2023 zijn geen investeringen gepleegd. De investeringen blijven daarmee binnen het geautoriseerde kader van de begroting 2023.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving, zowel intern als extern, en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

Het Regionaal Archief Alkmaar heeft over 2023 conform een vastgesteld interne controleplan de verbijzonderde interne controle uitgevoerd. Hierbij zijn op basis van werkprogramma's de risicovolle processen gedefinieerd, interne controlemaatregelen gesteld en bevindingen gedaan die impact hebben op het voorwaardencriterium. De controles zijn uitgevoerd op de volgende processen: personeel en salarissen, inkoop en aanbesteding, deelnemersbijdragen van gemeenten, baten verhuur ruimten derden en ICT omgeving. Op basis van de interne controlemaatregelen en bevindingen wordt gesteld dat het Regionaal Archief voldoet aan de eisen van het voorwaardencriterium.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Het misbruik en oneigenlijk (M&O) gebruik-criterium is het criterium van rechtmatigheid, dat betrekking heeft op het voorkomen, detecteren en corrigeren van misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsgelden en eigendommen bij financiële beheershandelingen. Het gaat hierbij om M&O risico's bij regelingen waarbij externe belanghebbenden buiten het Regionaal Archief Alkmaar in het kader van regelingen gegevens moeten verstrekken om financiële middelen te verkrijgen (bijvoorbeeld bij het verstrekken van uitkeringen en voorzieningen in het sociaal domein, verstrekken van subsidies, vergunningverlening, leges etc). Het Regionaal Archief Alkmaar kent dergelijke regelingen niet en het is daarom niet noodzakelijk om aanvullende regels te stellen ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik.

Misbruik en oneigenlijk gebruik heeft niet alleen betrekking op misbruik van middelen. Het kan ook gaan om misbruik van data. Met betrekking tot data in het ERP-systeem waar via de GGD Hollands Noorden gebruik van wordt gemaakt (AFAS-software) is er verbijzonderde interne controle uitgevoerd op autorisatiebeheer, toegangsrechten, logininformatie, wachtwoordbeheer, wijzigingsbeheer, toegangsbeveiliging en back-up en recovery procedures. De interne controlemaatregelen voldoen om risico's op misbruik en oneigenlijk gebruik van deze data zoveel mogelijk te beperken. Ook heeft de GGD HN specifiek beleid opgesteld in het kader van informatiebeveiliging en gegevensbescherming. Het Regionaal Archief Alkmaar sluit hierop aan.

Naast misbruik en oneigenlijk gebruik kan er sprake zijn van fraude, dat vanuit controlestandaarden van de accountant als volgt gedefinieerd kan worden 'Een opzettelijke handeling door een of meer leden van het management, met governance belaste personen, werknemers of derden, waarbij gebruik wordt gemaakt van misleiding teneinde een onrechtmatig of onwettig voordeel te verkrijgen'.

In de Financiële verordening Regionaal Historisch Centrum Alkmaar zijn de uitgangspunten opgenomen voor de financiële organisatie, financieel beheer en interne controle. Dit vormt tevens de basis voor de frauderisicobeheersing. Het Regionaal Archief heeft (deels via de GGD Hollands Noorden) de volgende maatregelen getroffen:

- Er zijn interne controleprocedures geïmplementeerd die ervoor zorgen dat financiële transacties nauwkeurig worden geregistreerd en gecontroleerd.
- Duidelijke scheiding van taken binnen de (financiële) organisatie.
- Er is toezicht en monitoring op financiële activiteiten.
- De uitvoering van verbijzonderde interne controles in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording.

Daarnaast kent Het Regionaal Archief Alkmaar preventieve maatregelen in de vorm van integriteitseisen die verwoord zijn in het personeelshandboek. Deze eisen bevatten gedragsnormen en ethische richtlijnen die de basis vormen voor een integere en ethische bedrijfscultuur. Dit kan het bewustzijn vergroten en fungeren als een preventieve maatregel tegen fraude. Er zijn geen gevallen van fraude bekend.

2.4. TOELICHTINGEN

2.4.1 Grondslagen financiële verslaglegging

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Balans

Materiële vaste activa met economisch nut

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het jaar van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, als deze naar verwachting duurzaam is.

In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Bedrijfsgebouwen	25 jaar
Machines, apparaten en installaties	4 tot 10 jaar
Overige materiële vaste activa (Digitalisering)	10 jaar

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi-) publieke sector heeft het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar zich gehouden aan de Beleidsregels WNT 2023.

2.4.2 Toelichting op de balans

ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
Overige investeringen met een economisch nut	14.355	22.901

De overige investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde per 31-12-2023	Boekwaarde per 31-12-2022
Bedrijfsgebouwen	-	-
Machines, apparaten en installaties	14.355	22.901
Overige materiele vaste activa	-	-
Totaal	14.355	22.901

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer:

	Boekwaarde per 31-12-2022	Investeringen	Bijdragen derden	Afschrijvingen	Boekwaarde per 31-12-2023
Bedrijfsgebouwen	-	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties	22.901	-	-	8.545	14.355
Overige materiele vaste activa	-	-	-	-	-
Totaal	22.901	-	-	8.545	14.355

Flottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen op openbare lichamen	31-12-2023	31-12-2022
Gemeenten	160	131.616
Rijk (vordering i.v.m. Schatkistbankieren)	982.687	784.550
Vorderingen op openbare lichamen	982.847	916.166

Overige vorderingen	31-12-2023	31-12-2022
Debiteuren	5.889	140
Stand ultimo boekjaar	5.889	140

Liquide middelen

	31-12-2023	31-12-2022
Kassaldo	1.608	604
Banksaldi	243.161	244.212
Stand ultimo boekjaar	244.768	244.816

Overlopende activa

Overlopende activa	31-12-2023	31-12-2022
De van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op specifieke uitkeringen:	-	-
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen:		
Fox/WSO-systeembeheer	13.510	15.210
Vitec Memorix	122.176	
Gebruikersvereniging Ambachtsschool	3.246	3.501
Picturae		118.913
Overige	39.611	10.916
Totaal	178.544	148.539

PASSIVA

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	31-12-2023	31-12-2022
Algemene reserve	69.302	68.174
Bestemmingsreserves	322.346	205.498
Resultaat na bestemming	36.703-	117.977
Totaal	354.946	391.648

Het verloop van de reserves wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	31-12-2022	Toevoeging	Onttrekkingen uit bestemmings-reserve	Bestemming resultaat vorig boekjaar	31-12-2023
Reserves	31-12-2022				31-12-2023
Algemene reserve	68.174			1.128	69.302
Bestemmingsreserves:					
- Digitalisering	55.498			- 55.498	-
- Egalisatie Exploitatie Aanvullende Diensten	150.000			- 150.000	-
- Duurzaamheid en lastenstijging	-			322.346	322.346
Totaal	273.671	-	-	117.977	391.648

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 12 juli 2023 is de programmaverantwoording over 2022 vastgesteld, waarbij is bepaald dat de Algemene Reserve wordt aangepast aan het maximum van 2,5% van het kostenniveau en waarbij de rest van het positieve saldo (€ 116.849) gedoteerd wordt aan de te vormen bestemmingsreserve Duurzaamheid en lastenstijging. Tevens is ingestemd met het overhevelen van de saldo van de bestemmingsreserves Digitalisering en Egalisatie Exploitatie Aanvullende Diensten naar deze bestemmingsreserve. Als gevolg hiervan heeft de nieuw gevormde bestemmingsreserve per eind 2023 een omvang van € 322.346.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	31-12-2023	31-12-2022
Overige schulden < 1 jaar	37.363	9.597
Totaal	37.363	9.597

Overlopende passiva

De van Europese en Nederlandse overheids-lichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	31-12-2023	31-12-2022
Vooruitgefactureerde bijdragen van gemeenten	760.659	679.636
Totaal	760.659	679.636

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen:	31-12-2023	31-12-2022
Belastingdienst-Loonbelasting dec '23 ('22)	104.800	94.798
Belastingdienst-Omzetbelasting dec '23 ('22)	83.473	63.318
Te betalen salarisverplichtingen	1.812	64
Te betalen pensioenverplichtingen	18.809	19.495
Te betalen accountantskosten	7.000	9.800
Te betalen kosten externe inhuur Ypublic	12.260	
Te betalen correctie dienstverlening 2020-2022	34.614	
Te betalen Picturae mbt 2023 (2022)		20.272
Project Videotulen+Digitalisering Kessler-De Lange	4.233	7.755
Te betalen inzake digitalisering		23.537
Diversen	6.434	12.643
Totaal	273.436	251.681

2.4.3 Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Voor de huisvesting van het Regionaal Archief aan de Bergerweg zijn twee contracten afgesloten. De huurverplichtingen voor het hoofdgebouw bedragen € 256.430 voor 2024. Het huurcontract hiervoor is afgesloten tot 12 december 2030. Voor het depot is voor 2023 € 621.934 verschuldigd. Dit contract heeft een looptijd tot 31 mei 2033. De verplichtingen voor dit contract voor de komende 10 jaar zijn als volgt:

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen	verplichting 2024	Verplichting na 1-5 jaar	>5 jaar - t.m. 10 jaar
Huur kantoor (contract tot 12 december 2030)	256.430	1.025.719	499.511
Huur depot (contract tot 31 mei 2033)	621.934	2.487.735	2.745.028
	878.364	3.513.454	3.244.539

2.4.4 TOELICHTING OP DE PROGRAMMAREKENING

Baten:	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Verrichte diensten	198.454	177.014	237.474
Gemeentelijke bijdragen	2.639.900	2.717.128	2.718.505
Incidentele baten	35.373	-	18.783
Totaal baten	2.873.727	2.894.142	2.974.761

Lasten:	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Salarissen	1.386.299	1.461.843	1.437.586
Overige personele lasten	38.922	28.640	50.536
Personeel van derden	138.264	167.427	202.585
Kapitaallasten	36.718	20.545	8.545
Huisvestingskosten	854.909	900.974	946.185
Kosten automatisering	149.299	158.745	160.415
Digitalisering	44.191	51.150	12.939
Materiële kosten	69.854	58.240	86.916
Directe productkosten	53.643	46.578	63.420
Incidentele lasten			42.337
Totaal lasten	2.772.099	2.894.142	3.011.464

Saldo van baten en lasten	101.629	-	36.703-
----------------------------------	---------	---	---------

Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	16.348	-	-
Mutatie reserves	16.348-	-	-

Resultaat	117.977	-	36.703-
------------------	----------------	----------	----------------

Het resultaat over 2023 is beperkt negatief, ondanks de forse CAO-aanpassing in relatie tot de compensatie die voor loonkostenontwikkelingen ontvangen is. De oorzaak voor de hogere lasten is met name gelegen in hogere huisvestingslasten (energie) maar er zijn ook hogere personele lasten (incl inhuur), hogere materiële lasten (kleine aanschaffingen en wat extra onderhoud) en nagekomen incidentele lasten als gevolg van een correctie op eerdere opbrengsten. De hogere lasten worden goeddeels gecompenseerd door hogere opbrengsten dan begroot was (met name door renteontvangsten en diensten voor derden).

Analyse van het resultaat

BATEN

Verrichte diensten

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Verrichte diensten	198.454	177.014	237.474

De opbrengsten zijn hoger dan begroot, met name door extra geleverde aanvullende diensten.

Gemeentelijke bijdragen

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Gemeentelijke bijdragen	2.639.900	2.717.128	2.718.505

Incidentele baten

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Incidentele baten	35.373	0	18.783

De incidentele baten in 2022 betreffen met name de positieve afrekening op energielasten over 2021. In 2023 worden deze gevormd door diverse positieve afrekeningen m.b.t. 2022 (o.a. mbt dataverkeer).

LASTEN

Personeelskosten

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Salarissen	1.386.299	1.461.843	1.437.586
Overige personele lasten	38.922	28.640	50.536
Totaal Personeelskosten	1.425.221	1.490.483	1.488.122

Onder de post salarissen worden de salariskosten en de sociale lasten van de medewerkers van het Regionaal Archief verantwoord. Onder salariskosten wordt het bruto bedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen verstaan, vermeerderd met de sociale lasten, de uitbetaalde vakantiegeldrechten en de uitbetaalde eindejaarsuitkering. De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, evenals het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening. De overige personele lasten zijn kosten van personeelsvoorzieningen, reiskostenvergoedingen en overige personeelskosten. De gerealiseerde personeelskosten zijn in 2023 vergelijkbaar met de begroting maar wel met een lagere bezetting. Dit wordt veroorzaakt door de ruime CAO-aanpassing die niet gecompenseerd is. Door vacatureruimte is wel extra personeel van derden ingezet.

Personeel van derden

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Personeel van derden	138.264	167.427	202.585

De kosten van personeel van derden zijn hoger als gevolg van tijdelijke inhuur op vacatureruimte.

Kapitaallasten

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Afschrijvingen investeringen	36.718	20.545	8.545

Huisvestingskosten

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Bergerweg 1	854.909	900.974	946.185
Totaal Huisvestingskosten	854.909	900.974	946.185

De huisvestingskosten zijn aanzienlijk hoger uitgevallen dan begroot, met name als gevolg van de hogere energieprijzen die sinds eind 2022 door de verhuurder in rekening zijn gebracht.

Kosten automatisering

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Kosten automatisering	149.299	158.745	160.415

Digitalisering

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Digitalisering	44.191	51.150	12.939

In 2023 is minder uitgevoerd m.b.t. digitalisering om de exploitatie zoveel mogelijk sluitend te houden. Indien er weer ruimte is, zal hier weer meer aandacht aan besteed worden.

Materiële kosten

Specificatie materiële kosten	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Aanschaf meubilair	11.715	6.343	16.341
PR en voorlichting	2.061	4.149	4.392
Kantoorbehoeften	4.811	4.747	5.154
Frankeerkosten	4.448	5.275	6.280
Telefoonkosten	2.096	1.500	314
Representatiekosten	942	5.275	1.796
Onderhoud kantoormachines	3.155	1.582	2.881
Accountantskosten	14.000	10.511	14.000
Bedrijfsgezondheidszorg	2.405	2.593	2.509
Verzekeringen	4.467	4.005	5.325
Kosten kopiëren	-	259	22
Lasten voorgaand boekjaar	207	-	-
Overige kosten	19.546	12.000	27.903
Totaal Materiële kosten	69.854	58.240	86.916

Het totaal van de materiële kosten komt wat hoger uit dan begroot. De oorzaak hiervoor is o.a. gelegen in aanpassingen die nodig waren in het depot als gevolg van onderhoud en wat extra aanschaffingen van klein meubilair. Tevens zijn de accountantskosten hoger dan in de begroting opgenomen omdat de nieuwe aanbesteding nog niet in de begroting verwerkt was.

Directe productkosten

Specificatie directe productkosten	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Aanschaf bibliotheek	13.251	4.220	2.915
Aanschaf atlas	463	3.692	1.360
Restauratie	4.322	5.275	9.518
Conservering	4.548	5.275	8.425
Abonnementen en tijdschriften	7.535	7.121	5.862
Film	1.475	2.637	-
Kosten E-depot	3.073	-	-
Educatie	225	4.431	-
Druk-/bindwerk	11.256	8.431	24.671
Contributies/DIVA	7.495	5.495	10.669
Totaal Directe productkosten	53.643	46.578	63.420

In 2023 zijn hogere kosten geweest dan begroot voor druk- en bindwerk als gevolg van de ruime aandacht voor het herdenkingsboek Joods Alkmaar. Voor deze publicatie zijn dekkende bijdragen ontvangen die onder de overige opbrengsten zijn verantwoord.

Incidentele lasten

	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Incidentele lasten	0	0	42.337

In 2023 zijn nagekomen lasten opgenomen uit eerdere jaren. Deze hebben met name betrekking op een afrekening van kosten van digitale opslag (€ 7.000) en een correctie op eerder verantwoorde opbrengsten (€ 35.000).

2.4.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector (WNT)

In het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi-) publieke sector, is het Regionaal Historisch Centrum gehouden de namen en salarisgegevens van de topfunctionarissen in de programmaverantwoording op te nemen.

Als topfunctionarissen kwalificeren alleen de directeur en de leden van het bestuur. Lidmaatschap van het bestuur geschiedt onbezoldigd. Voor de leden van het bestuur geldt geen feitelijk dienstverband. Inzet geschiedt vanuit de functie bij de deelnemende gemeente.

Overzicht leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievulling

bedragen x € 1	P. Post
Functiegegevens	Directeur + secretaris AB en DB
Aanvang en einde functievulling in 2023	01/01 – 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,00
(Fictieve) dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	130.781
Beloningen betaalbaar op termijn	21.725
<i>Subtotaal</i>	<i>152.506</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Totale bezoldiging 2023	152.506
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2022	
Aanvang en einde functievulling in 2022	01/12 – 31/12
Deeltijdfactor 2022 in fte	1,00
(Fictieve) dienstbetrekking	ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	123.913
Beloningen betaalbaar op termijn	21.888
Totale bezoldiging 2022	145.801
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 2022	216.000

De functie van directeur/secretaris (in dienst per 1-1-2007) is op basis van functiezwarte en verantwoordelijkheden, conform de hiervoor gehanteerde uitgangspunten, gewaardeerd in functieschaal 14. Op basis van deze inschaling is de brutobeloning (dus inclusief alle werknemers- en werkgeverslasten) over 2023 € 130.781 voor een dienstverband van 40 uur (1,11 fte waar in het vastgestelde model maximaal 1,00 fte ingevuld mag worden). Beloningen betaalbaar op termijn (pensioenlasten) bedragen in 2023 € 21.725. Dit maakt het totaalbedrag over 2023 € 152.506. Deze bedragen blijven dus ruim onder het in de wet WNT genoemde maximum van € 223.000 voor 2023.

Overzicht topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder

Topfunctionaris	Rol in bestuur	Functie
mw. A. Schouten	voorzitter AB en DB	burgemeester Alkmaar
dhr. E. Briët	lid AB	wethouder Bergen
dhr. T. Mans	lid AB (jan-mei 2023)	burgemeester Castricum
mw. K. Heerschop	lid AB (juni-dec 2023)	burgemeester Castricum
dhr. F. Camara	lid AB	wethouder Den Helder
dhr. F. Ruiten	lid AB	wethouder Dijk en Waard
mw. M. ten Bruggencate	lid AB en DB	burgemeester Heiloo
mw. R.A. van Dam	lid AB	burgemeester Hollands Kroon
mw. M.J.P. van Kampen-Nouwen	vice-voorzitter AB en DB	burgemeester Schagen
dhr. M.C. Uitdehaag	lid AB (jan-mei 2023)	burgemeester Texel
dhr. R. van der Zwaag	lid AB (juni-dec 2023)	burgemeester Texel

3.1 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid van dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 6 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 89.000.

Bevindingen

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. Er zijn geen afwijkingen geconstateerd.

3.2 Controleverklaring

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 Gemeentelijke bijdrage per gemeente 2023

Gemeente	Aantal inwoners 1-1-2022	Gemeentelijke bijdrage
Alkmaar	110.783	1.082.350
Bergen	29.723	141.481
Castricum	36.263	172.612
Den Helder	56.334	268.150
Dijk en Waard	87.695	417.428
Heiloo	24.417	116.225
Hollands Kroon	48.778	232.183
Schagen	46.833	222.925
Texel	13.687	65.150
Totalen	454.513	2.718.505

BIJLAGE 2 Overzicht baten en lasten per taakveld 2023

Op grond van de BBV-verslaggevingsvoorschriften zijn Gemeenschappelijke Regelingen als het RHCA verplicht in de programmabegroting een overzicht op te nemen van baten en lasten per te onderscheiden taakveld, alsmede inzicht in de gemeentelijke bijdrage per onderscheiden taakveld. In onderstaand overzicht zijn deze gegevens opgenomen.

Overzicht baten en lasten per taakveld Regionaal Historisch Centrum Alkmaar 2023

Taakveld	Lasten	Baten	Saldo	Gemeentelijke bijdrage
0.1 Bestuur	14.000	-	-14.000	-
0.4 Overhead	491.580	2.060	-489.520	-
0.5 Treasury	-	-	-	-
0.10 Mutaties reserves	-	-	-	-
5.4 Musea	2.471.269	2.972.701	501.432	2.718.505
totaal	2.976.850	2.974.761	-2.088	2.718.505

Overigens kan de bijdrage aan het Regionaal Archief bij de gemeenten in het geheel opgenomen worden onder taakveld 5.4 Musea. Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur:

- Musea, exposities
- Archeologie, heemkunde
- Historische archieven.

Regionaal Archief
Alkmaar

Programmabegroting 2025

INHOUDSOPGAVE

	PAGINA
Inleiding en besluitvorming	3
1. Programma Regionaal Archief	4
1.1 Wat willen we bereiken? (Kerngegevens)	4
1.2 Wat gaan we daarvoor doen? (Beleidsontwikkeling)	5
1.3 Wat gaat dit kosten? (Middelen)	10
1.4 Baten en lasten Regionaal Archief 2025	10
2. Paragrafen	11
2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	11
2.2 Bedrijfsvoering	12
2.3 Beleidsindicatoren	13
2.4 Onderhoud kapitaalgoederen	14
2.5 Financiering	14
2.6 Overzicht overhead	17
2.7 Verbonden partijen	17
3. Financiële begroting	18
3.1 Financiële begroting 2025	18
3.2 Meerjarenperspectief	19
<u>Bijlagen</u>	
<i>Ia Financiële kaders en uitgangspunten</i>	20
<i>Ib Bijdrage per gemeente</i>	20
<i>II Overzicht baten en lasten per taakveld Regionaal Archief Alkmaar</i>	21

INLEIDING EN BESLUITVORMING

Hierbij bieden wij u de programmabegroting 2025 en het meerjarenperspectief tot en met 2028 van het Regionaal Archief / Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA) aan. Deze begroting is gebaseerd op het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten en opgesteld op basis van het Beleidsplan 2024-2028. Er is zoveel als mogelijk rekening gehouden met de door de *Regietafel Gemeenschappelijke Regelingen Noord-Holland Noord* voorgestelde indeling van de begroting.

De ramingen uit de voorgaande programmabegroting zijn als uitgangspunt genomen en opnieuw beoordeeld. Hierbij is rekening is gehouden met een indexering conform de kennisgeving vanuit de Regietafel. In deze begroting zijn de meest recente inzichten gebruikt van begin 2024. De belangrijkste hiervan zijn de realisatie over 2023, de maatschappelijke ontwikkelingen rond inflatie, stijgende energielasten en hogere personeelskosten en veranderingen als gevolg van wetswijzigingen.

Conform het vigerende beleidsplan zullen in 2025, naast het voortzetten van de kerntaken, twee thema's extra aandacht krijgen: het duurzaam bewaren van de digitale overheidsinformatie in het e-depot en het vergroten van de digitale dienstverlening aan burger en aangesloten overheden. Het project E-depot verloopt volgens planning en het streven is om binnen enkele jaren alle bij de GR aangesloten overheden hierop aan te sluiten. Voor de digitale dienstverlening zullen bestaande producten (zoals *digitaliseren op verzoek*, het *geschiedenislokaal*, het *E-loket bouwdoossiers* en het *WOO-loket*) verder ontwikkeld worden. Tevens zal gewerkt worden aan de vernieuwing van de website in verband met het beschikbaar komen van een nieuwe versie van het systeem waarmee we onze collectie beheren en beschikbaar stellen, waarbij ook de techniek van de *linked open data* wordt geïntroduceerd.

Andere punten die in deze begroting terug te vinden zijn, zijn onder meer het uitvoeren van de overige wettelijke taken: advies- en inspectietaak en beschikbaarstelling en beheer, zoals verwoord in de Archiefwet 1995. Ook het digitaliseringsbeleid, waarmee meer bronnen gedigitaliseerd worden en via internet beschikbaar worden gesteld aan de burger zal aandacht blijven krijgen, evenals het via de website, social media, educatie en andere activiteiten en publicaties de regionale geschiedenis en de eigen collectie onder de aandacht van het brede publiek brengen.

Het Algemeen Bestuur van het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar;

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur d.d. 4 april 2024,

b e s l u i t :

vast te stellen de Begroting 2025 en het Meerjarenperspectief 2026-2028.

Alkmaar, 10 juli 2024

A. Schouten, voorzitter

P. Post, directeur/secretaris

1. Programma Regionaal Archief

1.1 Wat willen we bereiken? (Kerngegevens)

Het Regionaal Archief (Regionaal Historisch Centrum Alkmaar) is een gemeenschappelijke regeling die wordt gevormd door 9 gemeenten in Noord-Holland Noord (Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel). Het Regionaal Archief voert de archiefwettelijke taken uit voor de aangesloten gemeenten. De gemeenten dragen de lasten van de organisatie. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier draagt bij op basis van een bilaterale overeenkomst. Naast de archieven van de deelnemers beheert het Regionaal Archief een groot aantal archieven van particuliere organisaties uit de regio.

Overheidsarchieven zijn het geheugen van de gemeentelijke organisatie en vormen daarmee een belangrijk hulpmiddel om de eigen activiteiten betrouwbaar uit te kunnen voeren. Daarnaast zijn de archieven van groot belang voor de belangen van de individuele burger en het goed functioneren van de democratie. Tevens zijn ze een belangrijke bron voor de geschiedenis. Om die reden stelt de Archiefwet 1995 regels aan het beheer en behoud van archiefbescheiden van de overheid. Een zorgvuldig geselecteerd deel van de overheidsarchieven wordt blijvend bewaard. Na uiterlijk twintig jaar zijn ze in beginsel voor iedere burger openbaar.

Missie

Het Regionaal Archief Alkmaar is een betrouwbare bron van informatie voor zowel de overheid als het algemene publiek. Wij bewaren historische documenten en informatie die het geheugen van onze samenleving vormen en onze beslissingen voor de toekomst mede bepalen. Wij maken deze informatie voor iedereen toegankelijk en houden deze langdurig toegankelijk, zodat ook toekomstige generaties hierover kunnen beschikken.

Wij zijn van mening dat toegang tot informatie, zowel analoog als digitaal, cruciaal is voor een gezonde democratie. Daarom spelen wij door middel van ons werk een actieve rol in de bevordering van transparantie, verantwoordingsplicht en maatschappelijke betrokkenheid.

Kerntaken

Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar voert voor de aangesloten gemeenten de wettelijke taken uit zoals beschreven in de Archiefwet 1995. Dat bestaat uit het toezicht op de niet overgebrachte archieven (inspectie), de wettelijke adviestaak, het toezien op en begeleiden van het overbrengen van archieven, het behoud en beheer van de in de archiefbewaarplaats bewaarde archieven en het beschikbaar stellen van deze archieven zodat iedereen deze archieven kan raadplegen.

Naast deze taken heeft de gemeenschappelijke regeling ook de opdracht tot het stimuleren van de lokale en regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen van een zo compleet mogelijke collectie bronnenmateriaal op dit gebied.

Dit komt neer op de volgende taken:

- management en ondersteuning;
- acquisitie, inventarisatie, bewaring en beheer van archivalia, zowel analoog als digitaal;
- analoge archivalia in goede staat bewaren, hetgeen goede bewaaromstandigheden vereist in een veilig depot met klimaatbeheersing (een archiefbewaarplaats die voldoet aan de wettelijke eisen);
- opslaan van digitaal gevormde archieven in een aan de archiefwet voldoende e-depot;
- conserveren en restaureren van de archivalia en collecties;
- in stand houden, uitbreiden en ontsluiten van een wetenschappelijke bibliotheek en een topografisch-historische atlas;
- het uitvoeren van inspecties bij de aangesloten gemeenten op het beheer van het niet overgebrachte archief;
- het uitvoeren van controle op tijdige en ordelijke overbrenging van overheidsarchieven;
- beschikbaar stellen van informatie op de studiezaal;
- beschikbaar stellen en toegankelijk maken van informatie via de website, social media en e-loket;
- ondersteunen van gebruik van de bronnen in de studiezaal en online;
- educatieve activiteiten, zowel voor scholen als voor volwassenen;

- bevorderen van lokale en regionale geschiedbeoefening, o.m. door (verlenen van medewerking aan) historische publicaties, tentoonstellingen en evenementen en het samenwerken met historische verenigingen.

1.2 Wat gaan we daarvoor doen? (Beleidsontwikkeling)

Visie¹

We streven ernaar een gastvrije en inclusieve omgeving te creëren die verkenning en ontdekking van informatiebronnen aanmoedigt voor alle groepen in de samenleving, en wij streven naar uitstekende dienstverlening aan iedereen die onze hulp nodig heeft in de zoektocht naar betrouwbare (historische) informatie. Dat geldt voor iedereen, nu en in de toekomst: van de bestuurders en ambtenaren tot de inwoners, van onderzoekers tot ontwikkelaars van digitale datatoepassingen.

We gebruiken best practices en innovatieve technieken om onze informatiebronnen niet alleen steeds toegankelijker te maken, maar voor de langere termijn ook toegankelijk te houden, zodat komende generaties ze kunnen raadplegen bij toekomstige maatschappelijke vraagstukken.

Onze instelling fungeert als een brug tussen verleden, heden en toekomst, en ondersteunt individuen en gemeenschappen met het vastleggen, bewaren en onderzoeken van hun geschiedenis en erfgoed. Met ons werk proberen we een dieper begrip van ons verleden te bevorderen en een gevoel van maatschappelijke verantwoordelijkheid en betrokkenheid te stimuleren bij iedereen die omgaat met onze archieven en collecties.

De collectie van het Regionaal Archief is een publiek goed. Iedereen moet daar zijn voordeel mee kunnen doen. Van de bestuurders en ambtenaren tot de inwoners. Van onderzoekers tot ontwikkelaars van digitale datatoepassingen. Daarbij gaat het niet alleen om de actuele behoeften van mensen nu. Het draait evenzeer om de behoeften van mensen die zich in de toekomst om welke reden dan ook bezighouden met het verre en het nabije verleden van de dorpen en steden in het werkgebied van het Regionaal Archief.

Rekening houdend met de kernwaarden 'betrouwbaar, voor iedereen en maatschappijbewust' stellen we voor de komende jaren de volgende punten centraal:

- duurzame digitale toegankelijkheid:
 - het verder ontwikkelen als Kenniscentrum duurzame toegankelijkheid, met name voor de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling (e-loket bouwvergunningen, Woo-loket, advisering);
 - het ontwikkelen als regionale kennispartner, onder meer door het ondersteunen van historische verenigingen en lokale musea door het aanbieden van een collectiebeheeromgeving en adviseren op het gebied van beheer en behoud van zowel analoge als digitale informatie en objecten;
- voor iedereen:
 - verder ontwikkelen van de digitale dienstverlening, onder meer door betere en integralere zoekmogelijkheden in de archieven en collecties met behulp van nieuwe technieken als linked open data en het uitbreiden van scannen op verzoek;
 - collecties relevanter en interessanter maken voor zoveel mogelijk gemeenschappen in het werkgebied door meer spreiding in regio, leeftijd, gender, migratieachtergrond en religie;
- milieubewust:
 - zowel de digitale ('Green-IT') en analoge archieven (klimaatbeheersing in het depot) slimmer en groener beheren;
- historisch geweten:
 - faciliteren en participeren in historisch onderzoek naar voor het werkgebied relevante kwesties (zoals bijvoorbeeld het recente onderzoek naar Joods vastgoed in de regio, nieuwe visies op het beleg van Alkmaar en de regio en het slavernijverleden van Alkmaar).

¹ Zoals verwoord in het *Meerjarenbeleidsplan 2024-2028*.

Financiële situatie

Een groot deel van de kosten voor het Regionaal Archief behoren tot de huisvestings- en personele lasten (ruim 80%) in de begroting.

Bij de ingebruikname van het depot was een groot deel van de beschikbare ruimte nog niet in gebruik voor de eigen archieven. Sindsdien is er succesvol getracht deze ruimte extern te verhuren. Met deze inkomsten konden de huisvestingslasten gedempt worden. Hierdoor hoefden de gemeenten de afgelopen jaren niet de volledige huisvestingslasten te dragen. Door de (vervroegde) overbrenging van archieven van aangesloten gemeenten en de binnenkort in te voeren verkortings van de overbrengingstermijn (van 20 naar 10 jaar), wordt elk jaar minder ruimte (langdurig) beschikbaar voor eventuele nieuwe huurders. Mede daarom wordt de grootte van de verwachte instroom regelmatig gemonitord, waarbij ook rekening gehouden wordt met de instroom van particuliere archieven.

Acquisitie, inventarisatie, bewaring en beheer

Op grond van de Archiefwet 1995: het bewaren in goede, geordende en toegankelijke staat van overheidsarchieven, particuliere archieven en collecties en het toezicht op het beheer van de niet-overgebrachte archieven bij de aangesloten gemeenten en enkele andere openbare lichamen.

Dit met de volgende doeleinden:

- bewijs en geheugen voor overheid en burger;
- tijdige en ordelijke overbrenging van archieven naar de archiefbewaarplaats;
- geschiedschrijving en bewaring van het culturele erfgoed.

De acquisitie van particuliere archieven zal voortgezet worden zoals verwoord in het beleidsplan. Extra aandacht wordt gegeven aan het inclusiever collectioneren met aandacht voor regionale spreiding, leeftijd, gender, migratieachtergrond en religie.

<u>Kengetallen/indicaties</u>	<u>werkelijk</u> <u>2023</u>	<u>begroot</u> <u>2024</u>	<u>begroot</u> <u>2025</u>
Archieven (in m1):			
- overgebrachte archieven gemeenten	64	300	200
- aanwinsten overige archieven	98	50	70
Wetenschappelijke bibliotheek:			
- aantal aanwinsten (titels)	357	300	300
- aantal beschrijvingen (titels)	687	500	500
Topografisch-historische atlas:			
- aantal aanwinsten (collecties)	64	70	70
- aantal beschrijvingen	6.132	7.000	7.000
<u>Depotgebruik</u> (in meters, totaal beschikbaar: 18.589 m1)			
Archieven & Collecties RAA	13.934	14.000	14.250
Hoogheemraadschap Noorderkwartier	826	825	830
Verhuur derden	1.314	1.700	1.500
Totaal	16.077m1	16.525m1	16.580m1
<u>Omvang e-depot</u> (in Gb)			
Archieven en collecties gemeenten en particulier	1.320	-	2.000

Digitaal depot (e-depot)

Gemeenten werken digitaal en vormen daarmee digitale archieven. Omdat ook deze archieven volgens de Archiefwet overgebracht moeten worden naar het Regionaal Archief, beschikt het Regionaal Archief over een 'digitaal depot' (e-depot, een voorziening om digitale informatie langdurig te bewaren) dat voldoet aan de hieraan gestelde wettelijke eisen.

Zoals eerder besloten door het Algemeen Bestuur zullen de kosten voor het aantal gebruikte Terabyte aan opslag in het e-depot, vooralsnog doorberekend worden aan de betreffende gemeenten. Dat betekent dat met de groei van het aantal Tb in het e-depot, ook de kosten hiervoor jaarlijks zullen stijgen.

Om de hoeveelheden over te brengen informatie, en daarmee ook de bijbehorende extra werkzaamheden en kosten, in te kunnen schatten, voert het Regionaal Archief regelmatig de *Monitor Digitale Informatie* uit. Hiermee wordt tevens zicht verkregen op andere bepalende gegevens, zoals gebruikte opslagformaten, gebruikte applicaties, toekomstige risico's en waar de prioriteiten voor overbrenging liggen.

Voor de gemeenten zelf kunnen nog kosten ontstaan voor bijvoorbeeld de (indien nodig) aanpassing van systemen en data om aansluiting op het e-depot mogelijk te maken en de data te kunnen ingesten in het e-depot (zoals invoering/mapping TMLO/MDTO, standaard koppelingen etc.).

Voor het Regionaal Archief zelf betekent de ontwikkeling van het e-depot dat er continu aandacht moet zijn voor de ontwikkeling van de aanwezige kennis en competenties. Met de toename van de overgebrachte digitale archieven zal er in de toekomst ook extra werk ontstaan door taken rond het duurzaam beheer en het beschikbaar stellen van deze informatie aan burgers en ambtenaren.

Inspectie

Het Regionaal Archief is belast met het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemende gemeenten voor zover deze niet zijn overgebracht (art. 32, Archiefwet 1995).

Deze inspectietaak is de afgelopen jaren ingewikkelder en omvattender geworden, onder meer door de toenemende digitalisering e verschillende samenwerkingsvormen tussen gemeenten. Daarnaast kwam er door gewijzigde regelgeving voor de gemeenten de verplichting tot invoering van twee nieuwe instrumenten: de hotspotmonitor en het Strategisch Informatie Overleg (SIO).

Het SIO is een structureel overleg dat tot taak heeft de besluitvorming op het gebied van de informatiehuishouding voor te bereiden en te regisseren. Hotspots zijn gebeurtenissen en kwesties in de samenleving die hebben geleid tot opvallende of intensieve interactie tussen overheid en burgers, of burgers onderling. Veelal betreft dit zaken die veel maatschappelijke onrust hebben veroorzaakt, zoals de coronacrisis. Als de hotspots zijn vastgesteld, wordt bekeken of er archiefstukken uitgezonderd dienen te worden van vernietiging. Voor het Regionaal Archief kan een dergelijke aanwijzing ook aanleiding zijn om particuliere archieven die hierop betrekking hebben te acquireren.

Beschikbaar stellen van informatie: bezoekers & gebruikers

<p>Het publiek, dat op grond van de Archiefwet 1995 inzage verlangt van archiefbescheiden, moet daartoe faciliteiten worden geboden en bij het zoeken naar informatie terzijde worden gestaan. Daarnaast tracht het Regionaal Archief de lokale en regionale geschiedbeoefening te bevorderen.</p>
--

De toename van de bronnen die via internet te raadplegen zijn, en de inzet van social media en de digitale dienstverlening in het algemeen, heeft de afgelopen jaren geleid tot een toename van de raadpleging van de website en van onze bronnen die via andere webportalen raadpleegbaar zijn. De website zal 2024-2025 aangepast moeten worden aan de nieuwe ontwikkelingen, met name de release van een nieuwe versie van het collectiebeheersysteem waarmee we onze bronnen aan het publiek presenteren en doorzoekbaar maken.

Het beleid om de historie en historische gebeurtenissen van de regio middels de diverse communicatiekanalen onder de aandacht van het publiek te brengen zal voortgezet worden. Een groot deel van de communicatie met het publiek loopt inmiddels al via kanalen als Facebook, YouTube, Twitter en Instagram en nieuwsbrieven. Daarnaast blijft het Regionaal Archief gebruik maken van de al langer bestaande kanalen, zoals de artikelenreeks 'Dat was toen', die wekelijks verschijnt in de *Alkmaarsche Courant*. Ook werkt het Regionaal Archief actief mee aan het uitgeven van boeken en andere producten, zoals ansichtkaarten, reproducties van oude land- en stadskaarten en het verlenen van medewerking aan publicaties, tentoonstellingen of activiteiten van derden.

Educatie vormt een belangrijk onderdeel van de activiteiten. Een groot aantal leerlingen, uit zowel het primair als secundair onderwijs, komt met de klas naar het archief. Om ook de leerlingen van scholen die verder van het archiefgebouw af liggen de mogelijkheid te geven te werken met historische bronnen uit hun eigen omgeving, is op de website het 'Geschiedenislokaal' beschikbaar. Dit is een 'online bronnenbox' waarmee scholen uit het hele werkgebied bereikt kunnen worden, opgezet in overleg met diverse docenten. Alhoewel het voor iedereen een interessante ingang kan zijn, is de primaire doelgroep de onderbouw van het middelbaar onderwijs.

Het stimuleren van het bezoek (en onderzoek) van studenten van vervolgoopleidingen is een extra aandachtspunt. Regelmatig ontvangen we groepen MBO-studenten. Op individuele basis komen universitaire studenten uit het hele land naar het archief om onderzoek te verrichten voor hun stage of afstudeerscriptie. Ook worden werkgroepen ontvangen die in het kader van hun collegereeks een rondleiding krijgen of ter plekke onderzoek verrichten. Om dit te stimuleren wordt contact onderhouden met vakgroepen in het hoger onderwijs, waarbij ook de mogelijkheid om stage te lopen bij het Regionaal Archief onder de aandacht wordt gebracht.

Daarnaast geven wij cursussen en workshops aan de buitenschoolse doelgroepen, zowel in ons eigen gebouw, online en op locatie in de regio. Met het geven van deze cursussen wordt de zelfredzaamheid van de bezoekers vergroot, waardoor het gebruik van archieven wordt vergroot en de werkdruk op de studiezaal afneemt. Immers, nieuwe en onervaren bezoekers vragen meer aandacht, evenals de klanten die moeite hebben met het raadplegen van online catalogi.

Door middel van de scholing, de begeleiding van nieuwe doelgroepen en het organiseren van activiteiten is het Regionaal Archief een 'historische werkplaats', waar mensen onderzoek doen, nieuwe vaardigheden leren, samenwerken, onderzoeksresultaten beschikbaar stellen, meehelpen met het toegankelijk maken van bronnen en met het vervaardigen van publieksproducten. Vooral het werk van de vrijwilligers blijft hierbij belangrijk.

In de laatste landelijke klanttevredenheidsonderzoeken (de zgn. 'Kwaliteitsmonitor Dienstverlening Archieven', uitgaande van de branchevereniging van archiefinstellingen in Nederland) scoorde het Regionaal Archief altijd bovengemiddeld. Het streven is om ook de volgende keer weer 'bovengemiddeld' te scoren.

Kerngegevens

Capaciteit van de studiezaal in m ²	238
Maximum aantal bezoekers tegelijkertijd	46
Openstelling van de studie-leeszaal dagdelen	8

<u>Kengetallen/indicaties</u>	<u>werkelijk</u> <u>2023</u>	<u>begroot</u> <u>2024</u>	<u>begroot</u> <u>2025</u>
Aantal bezoeken studiezaal	2.497	2.500	2.600
Aantal bezoeken overig ²	1.700	2.000	2.000
Aantal paginaweergaven website	3.274.195	4.000.000	3.500.000
Aantal 'volgers' Facebook	5.562	5.500	5.750
Aantal 'volgers' X (voorheen Twitter)	2.387	2.500	2.500

Digitalisering

Om de collectie beter (en via internet) toegankelijk te maken en de veel geraadpleegde stukken te beschermen voor achteruitgang, zal de digitalisering van veel geraadpleegde collectieonderdelen voortgezet worden. De vraag naar digitale informatie zal in de toekomst blijven groeien, dus blijven we ook in 2025 met name foto's, kranten, historische tijdschriften en genealogische bronnen digitaliseren. Het 'digitaliseren op verzoek' (of 'scanning on demand') zal uitgebreid worden. Hiermee sluit het

² Betreft bezoekers en/of deelnemers aan evenementen, cursussen/workshops, rondleidingen, leerlingen basisonderwijs en tentoonstellingen.

Regionaal Archief aan bij wensen van 21^e-eeuwse archiefgebruikers, die graag de archiefstukken en andere collectieonderdelen willen kunnen raadplegen op het moment en de plek die hen het beste uitkomt. Hiermee verschuift de keuze voor de te digitaliseren objecten van aanbodgericht naar vraaggericht. Daarnaast is het een versterking van de dienstverlening aan de regio, omdat archiefgebruikers voor het raadplegen van een of enkele bronnen niet meer naar de fysieke studiezaal in Alkmaar hoeven te komen.

Om de oude documenten, die vaak in voor veel mensen onleesbaar handschrift zijn geschreven, voor iedereen leesbaar te maken, zal gekeken worden in hoeverre de inzet van kunstmatige intelligentie hiervoor toegepast kan worden. Praktisch gezien geen probleem, alleen financieel nog wel een uitdaging.

Met het gratis toegankelijk stellen van deze informatie wordt uitvoering gegeven aan de verplichtingen die de Wet hergebruik overheidsinformatie oplegt aan archiefdiensten.

<u>Kengetallen/indicaties</u>	<u>werkelijk</u> <u>2023</u>	<u>begroot</u> <u>2024</u>	<u>begroot</u> <u>2025</u>
Aantal pagina's digitaliseren:			
- bibliotheek (kranten, adresboeken en tijdschr.)	17.386	50.000	50.000
- atlas	11.700	7.500	7.500
- archieven	55.000	100.000	100.000

Bevorderen van lokale en regionale geschiedbeoefening: samenwerking en regionalisering

Gestreefd wordt naar verbetering van de regionale samenwerking op het gebied van informatievoorziening en –beheer en cultuurhistorisch beleid. Daartoe zijn er in de afgelopen jaren diverse initiatieven ontplooid in samenwerking met verschillende erfgoedinstellingen, zoals historische verenigingen, musea, bibliotheken en naburige archiefdiensten. Ook samenwerking op regionaal en landelijk gebied in projecten als Metamorfoze, WieWasWie, Openarch.nl, Oorlogsbronnen.nl, Charterbank NL, Delpher en Europeana dient hier vermeld te worden.

Verder zal zo veel mogelijk informatie beschikbaar gesteld worden als 'open informatie'. Dit naar aanleiding van de Wet hergebruik overheidsinformatie (Who). Iedereen wordt zo in staat gesteld iets met de informatie te doen het te gebruiken, ook voor commerciële doeleinden. Aangezien wij zeker moeten weten dat het om rechtenvrije informatie gaat, moet dit proces zorgvuldig uitgevoerd worden.

De samenwerking met historische verenigingen en erfgoedinstellingen in het ontsluiten van de bronnen wordt voortgezet. Door de regionale bronnen via het internet te ontsluiten, mede door de inzet van vrijwilligers, is het mogelijk de historische informatie 24 uur per dag, 7 dagen per week, beschikbaar te maken voor iedereen die geïnteresseerd is in de geschiedenis van zijn of haar woon- en/of geboorteplaats en –streek. Ook wordt hiermee het doel bereikt om een deel van de geïnteresseerden actief te betrekken bij deze informatie door het opzetten van interactieve onderdelen op de website. Vele vrijwilligers werken nu al met de invoermodules van het Regionaal Archief, zodat ze op ieder moment vanaf huis kunnen inloggen en werken aan het toegankelijk maken van het bronnenmateriaal.

In samenwerking met de historische verenigingen zijn inmiddels bijna alle tijdschriften en jaarboeken die de historische verenigingen in ons werkgebied uitgeven, gedigitaliseerd en via de website van het Regionaal Archief beschikbaar gesteld.

Daarnaast stelt het Regionaal Archief haar digitale infrastructuur (beeldbank en collectiebeheersysteem) beschikbaar voor gebruik door de historische verenigingen en kleine musea. Zij kunnen dan hun digitale en gedigitaliseerde collecties via de databases en website van het Regionaal Archief op internet zetten. Daar de meeste historische verenigingen niet beschikken over een veilige en geklimatiseerde opslag bieden wij de mogelijkheid om kostbare en unieke archiefstukken bij ons op te slaan. Dankzij deze samenwerking kan het materiaal voor de toekomst veiliggesteld worden en wordt het bovendien voor een groot publiek zichtbaar.

Zo blijven wij de samenwerking met de historische verenigingen zoeken, en daar waar gewenst onze kennis delen over beheer en ontsluiting van lokale collecties. En op onze beurt blijven wij graag gebruik maken van de kennis van de lokale geschiedenis die bij de verenigingen aanwezig is. Hiermee kunnen bronnen beter ontsloten worden, gerichtere acquisitie uitgevoerd worden en vragen van gebruikers beter beantwoord worden.

1.3 Wat gaat dit kosten? (Middelen)

Baten en lasten 2025 Programma Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Totaal baten	€ 3.362.731
Totaal lasten	€ 2.814.479
Resultaat	€ 548.252 positief

Als gevolg van de verslaggevingsvoorschriften voor Gemeenschappelijke Regelingen, is de exploitatie verdeeld in een uitvoeringsdeel en een deel overhead. Bij het programma wordt alleen het uitvoeringsdeel weergegeven.

Na correctie van dit programmaresultaat voor de kosten van overhead, sluit de begroting met een saldo van € 0,-.

1.4 Baten en lasten Regionaal Archief 2025

Overzicht baten en lasten

Begroting 2025	Baten	Lasten	Saldo
Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	3.362.731	2.814.479	548.252
Algemene Dekkingsmiddelen			
Overhead	-	548.252	-548.252
Heffing VPB			
Bedrag onvoorzien			
Saldo van baten en lasten	3.362.731	3.362.731	-
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves:			
Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	-	-	-
Mutatie reserves	-	-	-
Resultaat	3.362.731	3.362.731	-

In dit overzicht is het programmaresultaat zoals voorgeschreven door het BBV apart gepresenteerd van de overhead. In de 2025 is sprake van begrotingsevenwicht.

2. Paragrafen

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De financiële positie van RHCA wordt bepaald door het weerstandsvermogen. In het verleden is uit de exploitatieoverschotten een algemene reserve gevormd om als buffer te dienen om schommelingen in het resultaat op te vangen. Dergelijke schommelingen kunnen diverse redenen hebben, onder meer door fluctuaties in de afname van opslag en bewaren van particuliere archieven of via onvoorziene uitgaven. Daarnaast is het risico dat een aanvullende dienstverlening in het geheel niet meer wordt afgenomen. In deze paragraaf zijn mogelijke risico's belicht die niet cijfermatig in de begroting zijn opgenomen.

Risico's

Onderscheiden risico's met mogelijke financiële gevolgen

Begin 2024 zijn de volgende risico's te onderscheiden die effect kunnen hebben op de financiële huishouding van het Regionaal Historisch Centrum:

1. Minder opbrengsten depotgebruik derden
2. Hogere energiekosten

Ad.1 Minder opbrengsten depotgebruik derden

Het risico dat de verhuur van archiefruimte vermindert is een continu aanwezig risico. De overeenkomsten betreffen voornamelijk lang lopende contracten, dus de kans dat een van de partijen de overeenkomst opzegt wordt laag ingeschat. Uitgaande van het maximaal wegvallen van € 50.000 en een lage kans hierop (25%), is een weerstandsvermogen op dit onderdeel van € 12.500 voldoende.

Ad. 2 Hogere energiekosten

De ontwikkeling van de energiekosten is de zorg van de gehele samenleving. Inmiddels lijkt er enige rust op de energiemarkt weergekeerd te zijn, maar voor de langere termijn blijft het onzeker. Op dit moment zijn de gestegen energiekosten meegenomen in de begroting, maar het risico op prijsstijgingen blijft. Bij een schatting van een maximaal risico van € 70.000 en een hoog risico (75%) is het benodigde weerstandsvermogen hiervoor € 52.500. In het kader hiervan kan ook het streven naar een meer energieneutrale klimaatinstallatie genoemd worden. Op dit moment bevinden de ontwikkelingen zich in de planfase, hiervoor is de bestemmingsreserve Duurzaamheid en lastenstijging beschikbaar.

Benodigde weerstandscapaciteit	Maximaal risico	Risico	Bedrag risico
1. Minder opbrengsten aanvullende diensten	50.000	Laag	12.500
2. Hogere energiekosten	70.000	Hoog	52.500
			65.000

Hier tegenover staat een Algemene reserve per eind 2023 van € 69.302 tegenover. Over 2023 is een negatief resultaat behaald van € 36.703. Voor de bestemming van dit resultaat wordt een voorstel ingediend om dit te betrekken uit de bestemmingsreserve Duurzaamheid en lastenstijging.

Volgens de definitie dat alleen de Algemene Reserve het weerstandsvermogen vormt, is tegenover een benodigd bedrag van € 65.000 na bestemming van het resultaat over 2023, voldoende algemene reserve aanwezig. De conclusie is dat het Regionaal Archief beschikt over voldoende weerstandsvermogen om de huidige risico's voor 2024/2025 te dekken maar voor de periode erna is niet zeker of er voldoende weerstandsvermogen aanwezig is. Eén en ander hangt af van de eerdergenoemde ontwikkelingen.

Overzicht verloop reserves

Onderstaand overzicht omvat de stand en het verloop van de reserves voor de komende jaren, met de uitgangspunten die in de (meerjaren)begroting gemaakt zijn. In dit overzicht is de voorgestelde resultaatbestemming over 2023 verwerkt. Indien afwijkend wordt besloten, zal de omvang van de algemene reserve en die van de bestemmingsreserve Duurzaamheid en lastenstijging eveneens wijzigen.

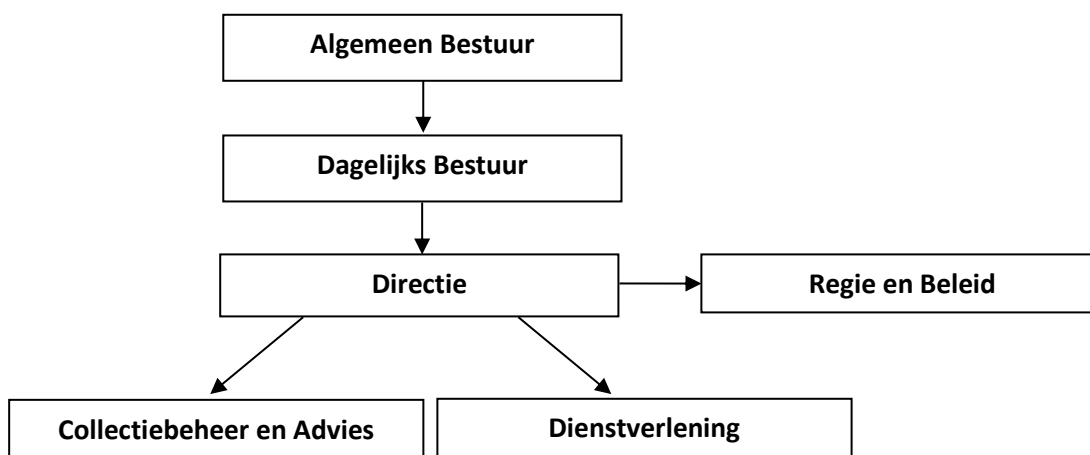
	saldo 31-12- 2023	mutatie 2024 *1)	saldo 31-12- 2024	mutatie 2025	saldo 31-12- 2025	mutatie 2026	saldo 31-12- 2026	mutatie 2027	saldo 31-12- 2027	mutatie 2028	saldo 31-12- 2028
Reserve											
Algemene Reserve	69	6	75		75		75		75		75
Bestemmingsreserve Duurzaamheid en lastenstijging	322	43-	280		280		280		280		280
Totaal Reserves	392	37-	355	-	355	-	355	-	355		355

*1) Het negatieve resultaat over 2023 bedraagt € 36.703. De maximaal toegestane algemene reserve bedraagt eind 2023 2,5% van het kostentotaal over 2023. De toegestane algemene reserve bedraagt daarmee per eind 2023 € 75.287. In het voorstel voor resultaatbestemming wordt deze dotatie opgenomen. Hierin zal eveneens voorgesteld worden om het negatieve resultaat over 2023, gecorrigeerd voor de dotatie aan de algemene reserve aan de bestemmingsreserve Duurzaamheid en lastenstijging te onttrekken. De voorgestelde onttrekking bedraagt dan € 42.687.

2.2 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf gaan we in op verschillende onderdelen van de bedrijfsvoering om een indruk te geven van de wijze waarop het primaire proces van het RHCA ondersteund wordt.

De organisatie ziet er globaal als volgt uit:

Financieel

Alle financiële werkzaamheden, met uitzondering van de treasury-functie, zijn uitbesteed aan de afdeling Financiën van de GGD Hollands Noorden.

Automatisering

Het automatiseringsbeleid voor 2025 blijft gericht op verbetering van stabiliteit, transparantie en communicatie. Dit houdt in de beschikbaarheid van e-mail, netwerk en hardware van 99% van de week ofwel een uitval van niet meer dan 10 uur per jaar. De werkzaamheden op het gebied voor kantoorautomatisering zijn grotendeels uitbesteed aan een automatiseringsbedrijf.

Investeringsbeleid

Gebruikelijk is dat vervangingen kleiner dan € 10.000 niet als investeringen worden gezien, tenzij er sprake is van cumulatie van aanschaffingen met eenzelfde karakter in het jaar. In dat geval zal activering wel plaatsvinden. Voorbeelden van vervangingsinvesteringen nieuwe stijl zijn alle vervangingen van computers.

Personeel en organisatie

Met betrekking tot de ontwikkeling van de medewerkers zal aan het op peil houden van de deskundigheid van personeel veel aandacht worden geschonken. De ondersteunende taken op dit gebied zijn uitbesteed aan de GGD Hollands Noorden.

Huisvesting

In 2025 is het Regionaal Archief ruim 10 jaar gevestigd in het pand aan de Bergerweg. Een aantal zaken zal tegen die tijd aan vernieuwing toe zijn, zoals bijvoorbeeld een deel van de vloerbedekking en het meubilair. Ook de permanente tentoonstelling zal in deze periode deels vernieuwd moeten worden. Tevens zal gekeken worden of er aanpassingen nodig zijn in de studiezaal. Voor deze punten is een investeringsbedrag geraamd voor 2023 dat nog niet is uitgegeven. De lasten hiervoor zijn wel in de begroting 2025 opgenomen waarbij het uitgangspunt is dat investering in de loop van 2024 (en eventueel in 2025) plaatsvindt.

In 2024 wordt gewerkt aan een onderzoek naar de klimaatinstallaties van depot- en kantoorgebouw. Er wordt gestreefd naar een meer klimaatneutrale installatie, waarbij ook een koelvoorziening voor de studiezaal en kantoren wordt meegenomen. Een lager energieverbruik is niet alleen voor het milieu een goede zaak, ook kan hiermee de stijging van de energietarieven gedempt worden. En als laatste is met de hoge zomertemperaturen het werkklimaat in studiezaal en kantoren niet meer geschikt, zowel voor de medewerkers als voor de kwetsbare archiefstukken. Hogere lasten als gevolg van de hiervoor benodigde investering zouden betrokken kunnen worden uit de hiervoor in het leven geroepen bestemmingsreserve. Waarschijnlijk zullen de werkzaamheden in de periode 2024-2025 plaatsvinden.

2.3 Beleidsindicatoren

In de onderstaande tabel zijn de relevante beleidsindicatoren opgenomen die volgens het BBV in de programma's en programmabegroting moeten worden opgenomen.

<u>Omschrijving</u>	<u>Score</u>
Inwoners 1-1-2024 (voorlopig, basis voor de gemeentelijke bijdrage)	459.609
Apparaatskosten	1.620.448
Apparaatskosten per inwoner	3,53
Formatie (exclusief inhuur) 2025	21,21
Formatie per 1.000 inwoners	0,046
Bezetting (exclusief inhuur) per 1-1-2024	17,97
Bezetting per 1.000 inwoners	0,039
Kosten inhuur derden	178.342
Loonsom incl inhuur derden (exclusief overige personeelslasten)	1.955.824
Externe inhuur in % van loonsom + kosten inhuur derden	9,1%
Overhead	548.252
Totale lasten	3.362.731
Overhead in % van totale lasten	16,3%

2.4 Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is in beginsel bedoeld om inzicht te geven in de vaak ruime aanwezigheid van kapitaalgoederen bij de verschillende gemeenten. Omdat het Besluit Begroting en Verantwoording eveneens van toepassing is op Gemeenschappelijke Regelingen, en bij het RHCA kapitaalgoederen aanwezig zijn, nemen we deze paragraaf ook op in de verslaggeving.

De verwachte boekwaarde per 1-1-2025 bedraagt € 108.136 als de eerder geplande, maar niet uitgevoerde, investeringen alsnog in 2024 gedaan worden. Indien de aangekondigde renovatie en verduurzaming van de klimaatinstallatie daadwerkelijk uitgevoerd is, leidt dit tot een extra investering waar de bestemmingsreserve Duurzaamheid en lastenontwikkeling voor bedoeld is. Het bestuur zal van dit project op de hoogte worden gehouden. Voorsnog zijn de financiële gevolgen hiervan niet in de begroting opgenomen.

Rekening houdend met de afschrijvingen in 2025 bedraagt de boekwaarde per eind 2025 € 91.845.

	Boekwaarde 01-01-2025	Investeringsen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2025
Bedrijfsgebouwen	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties	108.136	-	16.291	91.845
Overige materiële vaste activa	-	-	-	-
Totaal	108.136	-	16.291	91.845

2.5 Financiering

Algemeen

In samenhang met de invoering van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) het opnemen van een financieringsparagraaf bij een begroting voorgeschreven. Onderdelen van de financieringsparagraaf zijn de treasury en de wijze van financiering van de bedrijfsvoering.

- **Treasury**

Eind 2023 heeft het Algemeen Bestuur een herzien Treasurystatuut vastgesteld. Het Treasurystatuut RHCA regelt de verantwoordelijkheden en randvoorwaarden voor het aangaan van, garanderen en verstrekken van geldleningen en uitzettingen.

Renterisico

Er zijn over het algemeen geen gelden uitgezet. Daarom wordt in de begroting geen rekening gehouden met de daarmee samenhangende rentebaten. Op grond van vorenstaande mag worden geconcludeerd dat het RHCA niet of nauwelijks renterisico loopt.

Rentevisie

De rentevisie is niet gewijzigd ten opzichte van eerdere inzichten en is voornamelijk gebaseerd op de visies van het Centraal Planbureau, de Nederlandse Bank en de Europese Centrale Bank.

Kredietrisico

Het RHCA heeft, na het aflopen van een lening aan de Vereniging van Gebruikers van de Ambachtsschool, geen garanties verstrekt.

Koersrisico

Het RHCA heeft geen vastrentende gelden uitstaan en zal ook in 2025 geen gelden vastrentend uitzetten.

Derivaten

Het RHCA zal geen derivaten gebruiken.

Intern liquiditeitsrisicobeheer

Het RHCA loopt geen risico door wijzigingen in de liquiditeitsplanning, daar er in de begroting niet met rentebaten uit hoofde van liquide middelen rekening is gehouden. In verband met de gunstige liquiditeitspositie, is het niet noodzakelijk een langlopende lening aan te trekken. Problemen met betrekking tot liquiditeit worden dan ook niet verwacht in de nabije toekomst.

- **Wijze van financiering**

Algemeen

In de begroting 2025 wordt 94,2% van alle inkomsten van het Regionaal Archief gefinancierd met de gemeentelijke bijdragen en voor 5,8% met overige inkomsten. De overige inkomsten bestaan met name uit de vergoedingen voor de beschikbaarstelling van archiefruimte aan derden. De deelnemende gemeenten ontvangen voor de gemeentelijke bijdragen kwartaalnota's welke zijn gebaseerd op de begroting. Gemeenten en waterschappen (maar ook andere organisaties) nemen (tegen betaling van de kosten) extra diensten van het archief af, bijvoorbeeld voor opslag of digitaliseren op verzoek. Daarnaast verricht het Regionaal Archief op commerciële basis diensten voor derden. Het Archief is actief in het verwerven van fondsen ten behoeve van de uitvoering van projecten.

Financieringssystematiek

De bijdrage die de deelnemende gemeenten aan het Regionaal Archief beschikbaar stellen, wordt jaarlijks geïndexeerd volgens de regels die hiervoor regionaal afgesproken zijn in de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR). Jaarlijks worden hiervoor de uitgangspunten in de kadernota vastgesteld. Hiernaast is het Regionaal Archief in het verleden in staat gebleken externe financiering te realiseren om de gemeentelijke bijdrage zoveel mogelijk te beperken. De toekomst zal moeten uitwijzen of dit mogelijk blijft. Hoewel dit een risico omvat, is de verwachting dat dit de komende jaren in ieder geval nog wel het geval blijft.

EMU-saldo

Het EMU-saldo van het Regionaal Archief wordt bepaald door het resultaat te corrigeren voor de afschrijvingen en de investeringen die tijdens het jaar gedaan zijn. Volgens de Wet Houdbare OverheidsFinanciën dient dit saldo in de jaarverslaggeving te worden opgenomen.

EMU-saldo	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Resultaat ex mutaties in reserves	-36.703	-	-	-	-	-
Afschrijving	8.545	20.220	16.291	13.845	12.000	12.000
Investerings	-	120.000	-	-	-	-
EMU-saldo	-28.157	-99.780	16.291	13.845	12.000	12.000

Balans

De geprognoteerde balans biedt inzicht in de hoofdlijnen van de effecten van de verwachte financiële ontwikkeling van het RHCA in de komende jaren.

Geprognoteerde balans	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
ACTIVA						
<i>Vaste activa</i>						
<i>Materiële vaste activa</i>	14.355	108.136	91.845	78.000	66.000	54.000
<i>Vlottende activa</i>						
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</i>	988.735	988.735	988.735	988.735	988.735	988.735
<i>Liquide middelen</i>	244.768	150.988	167.279	181.124	193.124	205.124
<i>Overlopende activa</i>	178.544	178.544	178.544	178.544	178.544	178.544
TOTAAL ACTIVA	1.426.402	1.426.402	1.426.402	1.426.402	1.426.402	1.426.402
PASSIVA						
<i>Vaste passiva</i>						
<i>Eigen vermogen</i>	354.946	354.946	354.946	354.946	354.946	354.946
<i>Vlottende passiva</i>						
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</i>	37.363	37.363	37.363	37.363	37.363	37.363
<i>Overlopende passiva</i>	1.034.094	1.034.094	1.034.094	1.034.094	1.034.094	1.034.094
TOTAAL PASSIVA	1.426.402	1.426.402	1.426.402	1.426.402	1.426.402	1.426.402

Financiële kengetallen

De kengetallen die hierbij op het Regionaal Archief van toepassing zijn betreffen de netto schuldquote, de solvabiliteitsratio en de structurele exploitatieruimte. De kengetallen m.b.t. de grondexploitatie en de belastingcapaciteit zijn voor het Regionaal Archief niet van toepassing.

Kengetal	streefwaarde	jaarrekening 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026	begroting 2027	begroting 2028
Netto schuldquote	<5%	-11,4%	-7,7%	-7,8%	-7,9%	-8,0%	-8,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<5%	-11,4%	-7,7%	-7,8%	-7,9%	-8,0%	-8,0%
solvabiliteitsratio	5-10%	24,9%	24,9%	24,9%	24,9%	24,9%	24,9%
structurele exploitatieruimte	2,5%	1,2%	0,5%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%

Netto schuldquote

Het getal weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de inkomsten. Het geeft een indicatie welk beslag de rentelasten en aflossingen op de begroting leggen. Hoe lager de netto schuldquote hoe beter.

Definitie:	Berekening 2025
Netto schuld ÷ Inkomsten exploitatie (excl. mutaties reserves) x 100%	-263.101 / 3.362.731 x 100%

Onder netto schuld wordt verstaan de langlopende en kortlopende schulden minus de langlopende en kortlopende vorderingen en uitzettingen. Bij het Regionaal Archief is geen sprake van een netto schuld, vandaar de negatieve stand van de schuldquote.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is gelijk aan de netto schuldquote, omdat het Regionaal Archief geen leningen heeft verstrekt.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin het Regionaal Archief in staat is haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de ratio, hoe beter.

Definitie:	Berekening 2025
(Eigen vermogen ÷ Balanstotaal) x 100%	354.946 / 1.426.402 x 100%

De solvabiliteit is goed te noemen.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Hoe hoger hoe beter. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Definitie:	Berekening 2025
(Saldo van de structurele baten en lasten en saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves) ÷ (totale baten (excl. mutaties reserves)) x 100%	10.538 / 3.362.731 x 100%

Het overgrote deel van de lasten is structureel van aard, maar de opbrengsten naar verwachting eveneens. Het risico van opzeggen van contracten blijft evenwel bestaan maar de verwachting is dat dit niet tot grote verlagingen leiden. De structurele ruimte is beperkt positief maar terugval in aanvullende opbrengsten kan wel tot exploitatieproblemen leiden.

2.6 Overzicht overhead

Door het vernieuwde BBV worden de lasten (en baten) van de overhead apart weergegeven. Dit betekent dat alle lasten (en baten) voor sturing en ondersteuning van het primaire proces verantwoord worden onder overhead en dat alle bedrijfskosten en diensten die direct verbonden zijn aan de dienstverlening (en gericht zijn op de externe klant of/en inwoner) zijn opgenomen binnen het programma.

Overhead - totaal baten en lasten

	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Totaal Baten	4.101		
Totaal Lasten	480.860	483.426	548.252
Resultaat	476.759-	483.426-	548.252-

2.7 Verbonden partijen

Er wordt intensief samengewerkt met andere archiefdiensten en met de in Alkmaar en de regio bestaande musea, historische verenigingen, bibliotheken, archeologische diensten en afdelingen monumentenzorg. Echter het Regionaal Archief staat financieel en bedrijfsmatig geheel los en zelfstandig van deze organisaties.

3. Financiële begroting

3.1 Financiële begroting 2025

Programmabegroting 2025

Baten:	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Verrichte diensten	237.474	177.989	195.638
Gemeentelijke bijdragen	2.718.505	3.041.895	3.167.093
Incidentele baten	18.783	-	-
Totaal baten	2.974.761	3.219.884	3.362.731

Lasten:	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Salarissen	1.437.586	1.682.385	1.777.482
Overige personele lasten	50.536	44.108	44.559
Personeel van derden	202.585	177.640	178.342
Kapitaallasten	8.545	20.220	16.291
Huisvestingskosten	946.185	955.933	1.013.292
Kosten automatisering	160.415	174.117	178.504
Digitalisering	12.939	54.270	40.000
Materiële kosten	129.253	61.793	65.800
Directe productkosten	63.420	49.419	48.461
Totaal lasten	3.011.464	3.219.884	3.362.731

Saldo van baten en lasten	36.703-	-	-
----------------------------------	----------------	----------	----------

Toevoeging reserves	-	-	-
Onttrekking reserves	-	-	-
Mutatie reserves	-	-	-

Resultaat	36.703-	-	-
------------------	----------------	----------	----------

Toelichting op de financiële begroting:

BATEN

De indexering van de gemeentelijke bijdrage die voor 2025 is gehanteerd, is gebaseerd op de vastgestelde uitgangspunten voor Gemeenschappelijke Regelingen. De gehanteerde percentages zijn door het Algemeen Bestuur vastgesteld. De indexering voor de loonontwikkeling bedraagt voor dit jaar 4,0%. In het kader van prijsstijging is uitgegaan van 3,7%. Met een vastgestelde verhouding tussen loon- en prijsgerelateerde onderdelen van de begroting van 70-30, resulteert een afgerond indexpercentage van 3,90%, welk is toegepast op de gemeentelijke bijdrage.

Voor 2023 is een verhoging van de gemeentelijke bijdrage toegekend van 2,3%. De loonkostenontwikkeling als gevolg van het principe-akkoord voor een nieuwe CAO is in 2023 aanzienlijk hoger geweest dan deze toekenning. De extra lasten zijn in de exploitatie verwerkt zonder dat hiervoor extra compensatie aan de deelnemers is gevraagd. In de compensatie voor de loonkostenontwikkeling voor 2024 is geen rekening gehouden met dit verschil. Het gevolg zal zijn dat de loonkostenontwikkeling ook voor 2024 hoger zal zijn dan de verleende compensatie. Gepoogd zal worden om de exploitatie zoveel als mogelijk binnen de beschikbare middelen te realiseren.

Het totale bedrag per inwoner dat voor 2025 zal gelden, is opgenomen in bijlage Ib, alsmede het bedrag dat de deelnemende gemeenten op basis van de voorlopige aantallen inwoners per 1-1-2024 in totaal voor 2025 verschuldigd zullen zijn. Uiteindelijke facturering zal conforme de regels in de

gemeenschappelijke regeling plaatsvinden met gebruikmaking van de definitieve inwonertallen per 1-1-2024.

LASTEN

Alle lasten zijn opnieuw ingeschat. Hierbij is rekening gehouden met de meest recente inzichten per maart 2024.

De begroting voor het jaar 2025 sluit in de huidige opzet zonder dat er een beroep gedaan hoeft te worden op het aanwezige eigen vermogen. Het is mogelijk dat een onderzoek naar de optimalisering van de klimaatinstallatie in 2024 in de toekomst zal leiden tot aanvullende investeringen met bijkomende afschrijvingslasten. De bestemmingsreserve die hier o.a. voor in het leven is geroepen is naar verwachting toereikend om de extra lasten die voor rekening van het Archief komen, te kunnen dekken. Omdat op het moment van het opstellen van deze begroting dit zich echter nog in een vroege fase van het onderzoek bevindt, is er nog geen rekening mee gehouden in de begroting 2025 of in het meerjarenperspectief.

3.2 Meerjarenperspectief

Regionaal Archief

Bedragen in € 1.000

	<u>2024</u>	<u>2025</u>	<u>2026</u>	<u>2027</u>	<u>2028</u>
Lasten	3.220	3.363	3.494	3.630	3.754
Baten:					
Gemeentelijke bijdrage	3.042	3.167	3.291	3.419	3.535
Overige baten (excl reserves)	178	196	203	211	218
Exploitatietekort	-	-	-	-	-

In de komende jaren zal het doel zijn om net als in de afgelopen jaren het begrotingsevenwicht te blijven realiseren.

In het meerjarenperspectief is indexering meegenomen zoals opgenomen in de kadernota met de opmerking dat de percentages afgerond worden op 1 cijfer achter de komma.

Bijlage Ia

Financiële kaders en uitgangspunten Begroting 2025

Bij de samenstelling van de Begroting 2025 is rekening gehouden met de volgende richtlijnen en uitgangspunten:

- a. Op de salarissen is een indexering van 4,00% toegepast.
- b. De indexering voor prijsontwikkeling bedraagt 3,70%.
- c. Bij hantering van de vastgestelde verhouding 70-30 bedraagt de benodigde indexering van de gemeentelijke bijdrage 3,90%.
- d. De doorgevoerde indexering op de lasten is verwerkt in de gemeentelijke bijdrage.
- e. Alle begrotingsposten zijn opnieuw bekeken en voor alle zaken zijn nieuwe inschattingen gemaakt.

Bijlage Ib

Gemeentelijke bijdrage 2025

Gemeentelijke bijdragen 2025	Aantal inwoners	Gemeentelijke bijdrage	Gemeentelijke bijdrage
Gemeente	1-9-2023 *1)	per inwoner	begroting 2024 totaal
Alkmaar	112.290	11,10	1.246.419
Bergen	29.996	5,53	165.878
Castricum	36.300	5,53	200.739
Den Helder	56.527	5,53	312.594
Dijk en Waard	89.105	5,53	492.751
Heiloo	24.317	5,53	134.473
Hollands Kroon	49.552	5,53	274.023
Schagen	47.610	5,53	263.283
Texel	13.912	5,53	76.933
Totalen	459.609		3.167.093

*1) De gehanteerde aantallen inwoners zijn de voorlopige aantallen die via het CBS gepubliceerd zijn. Facturering in 2025 zal gebaseerd zijn op de werkelijke aantallen inwoners per 1-1-2024.

De uiteindelijke gemeentelijke bijdrage bedraagt voor de gemeente Alkmaar afgerond € 11,10 per inwoner. Voor de overige gemeenten is dat € 5,53 per inwoner.

Bijlage II

Overzicht baten en lasten per taakveld Regionaal Archief Alkmaar 2025

Met de wijziging van de BBV-verslaggevingsvoorschriften zijn Gemeenschappelijke Regelingen als het Regionaal Archief verplicht in de programmabegroting een overzicht op te nemen van baten en lasten per te onderscheiden taakveld, alsmede inzicht in de gemeentelijke bijdrage per onderscheiden taakveld. In onderstaand overzicht zijn deze gegevens alsnog opgenomen.

Overzicht baten en lasten per taakveld Regionaal Historisch Centrum Alkmaar 2025

Taakveld	Lasten	Baten	Saldo	Gemeentelijke bijdrage
0.1 Bestuur	17.000	-	17.000-	-
0.4 Overhead	531.252	-	531.252-	-
0.5 Treasury	-	-	-	-
0.10 Mutaties reserves	-	-	-	-
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-	-
5.4 Musea	2.814.479	3.362.731	548.252	3.167.093
totaal	3.362.731	3.362.731	-	3.167.093

De bijdrage aan het RHCA bij de gemeenten kan in het geheel opgenomen worden onder taakveld 5.4 Musea. Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het verwerven, behouden, wetenschappelijk onderzoeken en presenteren van kunst en cultuur:

- Musea, exposities
- Archeologie, heemkunde
- Historische archieven.